Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 4 октябрь 1972 йил, чоршанба | № 233 (15.404). | Баҳоси 2 тийин.

СОҲИБКОРЛАР ТУҲФАСИ

САМАРҚАНД

Самарқанд областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга 55 минг тонна узум сотдилар. Бу — планда мўлжаллангандан 3 минг тонна ва ўтган йили шу вақтгача сотилганидан 14 минг тонна ортиқдир. Умумиттифоқ фондига узум жўнатиш юзасидан берилган топшириқ ҳам бажарилди.

Булунғур, Самарқанд, Бахмал, Пастдарғом, Иштихон, Каттақўрғон, Хатирчи, Оқдарё, Нарпай, Жомбой ва Ғаллаорол районларининг соҳибкорлари топшириқни бажаришга катта ҳисса қўшдилар. Республика Озиқ-овқат саноати министрлиги системасидаги совхозларнинг коллективлари ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар.

Областдаги колхоз ва совхозлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, пландан ташқари камида ўн минг тонна узум топширишга қарор қилдилар.

Самарқанд областида давлатга мева топшириш ҳам кўнгилдагидек бормоқда. Бир ярим йиллик план миқдорида мева тайёрланди. Умумиттифоқ фондига мева жўнатиш юзасидан берилган топшириқ эса икки баравар ошириб бажарилди.

Узум ва мева тайёрлаш давом этмоқда.

АНДИЖОН

Андижон областининг колхозлари ва совхозлари узум етиштириш ва давлатга узум сотиш ҳамда уни Бутуниттифоқ фондига юбориш планини муддатидан илгари бажардилар. 8.278 тонна шириншакар узум топширилди.

Давлатга топшириққа қўшимча равишда узум сотиш давом этмоқда. (ЎзТАГ).

МАШИНА ТЕРИМИГА ЗЎР БЕРАЙЛИК

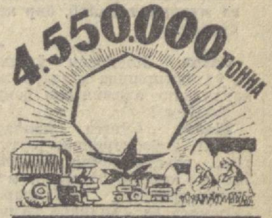

ПАХТА ШТАБИ
ТЕЛЕФОНЛАР: 337343 • 337604

СОЦИАЛИЗМ, МАДАНИЯТ ВА ФАН БИР-БИРИДАН АЖРАЛМАСДИР

Шонли Путилов-Киров заводининг меҳнаткашлари мамлакатда адабиёт қаҳрамонлари, маданият ижодкорлари сифатида машҳур. Уларнинг анчагинаси адабий образларнинг қаҳрамонлари бўлган, кўплари илмий ва бадиий ижодкорликда бевосита қатнашмоқда. Корхона ходимлари орасида—металларни ишлаш назариясига доир китобларнинг авторлари ва ихтиро гувоҳномаларининг соҳиблари, рассомлар ва публицистлар, шоирлар ва артистлар бор. Бир завод ҳаётидаги ана шу фактларда социализм йилларида СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини кутиб олишга тайёргарлик кўраётган мамлакатнинг маданий ҳаётида рўй берган жуда катта ўзгаришлар яққол намоён бўлди.

Совет халқи ер юзидаги энг ўқимишли халққа айлангунга қадар, Ватанимиз эса театрлар ва киноларга, концерт заллари ва кутубхоналарга келувчилар сони жиҳатидан дунёда биринчи ўринни олгунга қадар машаққатли йўл босиб ўтилди. Улуғ Октябрь арафасида Россия аҳолисининг қарийб 75 проценти ўқишни ҳам, ёзишни ҳам билмас эди. Миллий чекка ўлкалардаги аҳвол айниқса оғир эди. Қирғизлар орасида саводлилар зўрға 0,6 процентга, тожиклар орасида 0,5, туркманлар орасида 0,7, ўзбеклар орасида 1,6 процентга борар эди. 48 элатнинг ўз ёзуви йўқ эди. Чоризм меҳнаткашларни жаҳолатда сақлаганлиги халқ орасидаги талантларга йўл бермас эди, мамлакатнинг ривожланиш суръатларига салбий таъсир қилар, унинг техникавий-иқтисодий қолоқлигини кучайтирар эди. Кўп кишиларга бу аҳволдан қутилишнинг иложи йўқдек туюлар эди. 1906 йилда журналлардан бири: Россиянинг Европа қисмида ялпи саводхонликка 120 йилдан кейин, Кавказ ва Сибирда 430, Туркистон ўлкасида эса 4.600 йилдан кейин эришилади, деб ёзган эди.

Коммунистик партия умидсизлик билан айтилган бундай гапларни чиппакка чиқарди. Улуғ Октябрь, у туфайли амалга оширилган сиёсий ва социал ўзгаришлар, тенг ҳуқуқли республикалар ихтиёрий иттифоқининг ташкил топганлиги жуда кенг меҳнаткашлар оммасига ёруғликка чиқиш, билим олиш, Ватан ва жаҳон маданияти хазиналаридан баҳраманд бўлиш йўлини очиб берди.

Социализм билан маданият бир-биридан ажралмасдир. Улуғ Октябрь тарихда мисли кўрилмаган кўламдаги маданий революция учун жуда кенг имконият очиб берди, маданий революциянинг ўзи эса социалистик туб ўзгартишларининг энг муҳим шартларидан бири бўлиб қолди.

Коммунистик партия ва унинг асосчиси В. И. Ленин ишчи ва деҳқонлар давлати вужудга келган дастлабки кунлардан бошлабоқ маданий революцияни социализм қуришнинг зарур таркибий қисми деб билдилар. Ўрта Осиёнинг узоқ районидаги саводсизликни тугатиш тўгарагининг раҳбарини, ўқитувчини партия билан халқ Днепр ГЭСи ва Магнитка қурувчилари билан, алоҳида вазифаларни бажарувчи қисмлар отрядларининг жангчилари билан, коллективлаштириш учун курашчилар билан баббаравар қадрладилар, қоғозга «Биз — қуллар эмасмиз, қуллар — биз эмасмиз» деган сўзларни ёза билиш эса, меҳнатдаги муваффақиятга ҳақли равишда тенглаштирилар эди.

1918 йилнинг январида В. И. Ленин бундай деган эди:

«Илгари бутун инсониятнинг ақл-идроки, унинг бутун гениййси фақат бир нарса учун: техника ва маданият бойликларини баъзи кишиларга бериш, бошқаларни эса энг зарур бўлган маориф ва тараққиётдан маҳрум қилиш учун ижод қилар эди. Эндиликда эса техниканинг бутун мўъжизалари, маданият соҳасида эришилган барча ютуқлар умумхалқ мулки бўлади ва инсониятнинг ақл-идроки ва гениййси бундан буён ҳеч қачон зўрлик воситасига, эксплуатация воситасига айланмайди».

Лениннинг бу башорати юзага чиққанлиги, мамлакатимизда янги типдаги ғоят демократик маданият вужудга келганлиги учун СССР халқлари Коммунистик партиядан миннатдордирлар. Марксизм-ленинизмга садоқат, партиявийлик ва халқчиллик, революцион инсонпарварлик, ватанпарварлик ва интернационал идеалларни уйғун равишда бирга қўшиб олиб бориш маданиятимизнинг ўзига хос хусусиятларидир. Янги типдаги бу маданият ўтмиш даврларининг маънавий хазиналарини эгаллашга асосланади ва шу билан бирга янги, коммунистик идеалларни қарор топтиради. Мазмунан социалистик, шаклан миллий совет маданияти ватанимиздаги ҳамма халқларнинг ижодий ҳамкорлиги ва ўзаро таъсиридан баҳра олиб ривожланмоқда. Бу ривожланиш кенг жабҳа бўйлаб бормоқда ва унинг ҳамма участкаларида ажойиб муваффақиятларга эришилди.

ССР Иттифоқи дунёдаги энг етакчи илм-фан давлатларидан бири бўлиб қолди. Революциядан аввалги Россияда атиги 298 илмий муассаса ва 11,6 минг илмий ходим бўлган бўлса, энди илмий муассасалар 5 мингтадан ошиб кетди, илмий ходимлар эса 1 миллион кишига етди.

Мамлакатимизда фан тобора жамиятнинг бевосита ишлаб чиқарувчи кучига айланмоқда. Унинг географияси ва структураси тубдан ўзгарди. Ҳар бир иттифоқдош республикада кўпдан-кўп илмий тадқиқот муассасалари вужудга келди, Фанлар академиялари барпо этилди. Бир қанча Автоном республикаларда СССР Фанлар академиясининг филиаллари ишлаб турибди. Конкрет тармоқлар билан шуғулланадиган фанлар кенг кўламда ривожланди. Корхоналардаги ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларидаги тадқиқот бўлимлари кўпайиб бормоқда.

Совет фанининг қудратли парвози — фанни коммунизм қурилишининг энг асосий негизларидан бири, деб билаётган Коммунистик партия билан Совет давлати доимий эътибор бериб келаётганликларининг натижасидир.

Ернинг биринчи сунъий йўлдоши, космосга одам бошқарадиган биринчи кема учирилганлиги, Ой, Венерага ва Марсга томон қизил юлдузли автомат станциялар юборилганлиги табиатшунослик тарихига ёзилган ёрқин саҳифалар бўлди. Олимларимизнинг атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш ишига қўшган ҳиссаси ҳозирги замоннинг жуда катта муваффақияти бўлди. Совет фани термоядро синтези проблемаларини ҳал этишда, бошқа бир қанча энг муҳим соҳаларда илғор позицияларни эгаллаб турибди.

ССР Иттифоқи халқини ёппасига саводхон қилган дунёдаги биринчи мамлакат бўлди. Ўтган ўқув йилида 80,2 миллион киши мамлакатимизда таълимнинг ҳамма турларига жалб этилди. 1966-1970 йилларда олий ва ўрта махсус маълумотли 7 миллиондан ортиқ мутахассис тайёрланди. Тўққизинчи беш йиллик бошланган пайтдаёқ ишлаб турган аҳолининг 65,3 проценти олий ва ўрта (тўлиқ ва тўлиқсиз) маълумотли кишилар эди. Ана шуларнинг ҳаммаси фан-техника тараққиёти суръатларини жадаллаштириш, омманинг коммунистик қурилишдаги активлигини ошириш учун янги имкониятлар яратиб бермоқда.

СССР—илғор маданият мамлакатидир. Совет ҳокимияти санъатнинг ҳамма хазиналарини халққа очиб, уларни меҳнаткашларнинг мулкига айлантирди. 40 дан ортиқ элат социализм даврида биринчи марта ўз ёзувини яратиб олди, СССР халқларининг 72 тилида адабиёт нашр этилмоқда, 66 тилида радио эшиттиришлари олиб борилмоқда.

Совет кишилари маданият неъматларини «истеъмол» қилибгина қолмай, шу билан бирга ўзлари ҳам унинг янги ажойиб бойликларини яратмоқдалар. Халқнинг бадиий ижодкорлиги воқелигимизнинг ўзига хос хусусиятларидан бири бўлиб қолди. Қардош миллий маданиятлар адабиёт ва санъатнинг салмоқли асарлари билан бойиди. СССР халқларининг маънавий ижодига бутун дунёда жуда катта қизиқиш билан қаралмоқда. 2 мингдан ортиқ совет авторининг китоблари чет тилларга таржима қилинди, уларнинг асарлари ўнлаб чет эл мамлакатларида нашр этилмоқда. Совет олимлари ва маданият арбоблари кейинги йилларда 500 дан ортиқ халқаро конгресс ва конференцияларда қатнашдилар.

* * *

Совет маданиятига эътибор бу қадар жуда катталигининг сабаби шуки, унинг байроғига коммунизм ва тинчлик, демократия ва социал тараққиёт идеаллари ёзиб қўйилган, совет маданиятининг ўзи эса халқлар тенглиги ва дўстлигининг, ленинча миллий сиёсат тантанасининг ёрқин тимсоли бўлиб хизмат қилмоқда.

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари совет фани ва маданияти олдида, халқ маорифи олдида янги уфқлар очиб берди. Партия, фан ва техника тараққиётини коммунизм моддий техника базасини вужудга келтиришнинг энг асосий омили деб билмоқда. Бу эса фаннинг самарадорлигини оширишни, фундаментал тадқиқотларни янада кенгайтиришни, олимларнинг кучлари ва эътиборларини фан-техника тараққиётининг энг муҳим, истиқболли соҳаларига жамлашни талаб қилади. Партия ташкилотлари илмий иш соҳасидаги кадрларни танлаш ва тарбиялашга талабчанликни оширишлари, ҳар бир илмий коллективда чинакам ижодий вазиятни, изланиш, самарали мунозаралар, ўртоқларча талабчанлик муҳитини вужудга келтиришлари керак. Шу тариқа КПСС XXIV съезди ўртага қўйган: «Фан-техника революцияси ютуқлари билан социалистик хўжалик системаси афзалликларини узвий равишда қўшиш, фан билан ишлаб чиқаришни бирга қўшишнинг социализмнинг ўзига хос формаларини кенг ривожлантириш»дан иборат вазифани ҳал этишга муҳим ҳисса қўшилади.

Инсоннинг ўзини ҳар томонлама камол топтиришни партия коммунизм қурилиши бутун ишининг ажралмас қисми деб билади. «Тегишли моддий техника базасини вужудга келтирмай туриб коммунизм қуриш мумкин бўлмаганидек, кишиларнинг маданияти, билими, ижтимоий онгини юксак даражага кўтармай, уларни маънавий камолатга етказмай туриб, коммунизм қуриш ҳам мумкин эмас», — деди ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXIV съездида КПСС Марказий Комитети номидан қилган ҳисобот докладида. Тўққизинчи беш йилликда халқ маорифини ва социалистик маданиятни янада ҳар томонлама ривожлантиришнинг катта программаси белгиланган. Ёшларга умумий ўрта маълумот беришга ўтишни тугаллаш, олий ва ўрта махсус маълумотли тахминан 9 миллион мутахассис чиқариш кўзда тутилган. Матбуот, нашриёт иши, телевидение, радио, адабиёт ва санъат янада ривож топади, маданият муассасаларининг моддий-техника базаси мустаҳкамланади.

Шу муносабат билан маданий оқартув муассасалари ходимларининг, ўқитувчиларнинг, адабиёт ва санъат арбобларининг мамлакат ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги роли янада ортади. Улар коммунистик қурилиш планларини аниқ мақсадни кўзлаб актив пропаганда қилишлари, беш йилликнинг конкрет вазифаларини ҳал этишга кўмаклашишлари, империалистик пропаганда кирдикорларига ўз вақтида, кескин ва самарали зарба беришлари, социализм тўғрисидаги, совет турмуш тарзи ҳақидаги, коммунизм қурилиши тўғрисидаги ҳақиқатни оммага сингдиришлари, бу ишни марокли, тушунарли, ишонарли тарзда олиб боришлари лозим.

Совет ижтимоий тузумининг мустаҳкамлиги ва куч-қуввати фан ва маорифнинг ривожи билан, аҳоли маданий савиясини ошириш билан чамбарчас боғлиқдир. Айни совет ижтимоий тузуми эса энг қулай имкониятларни яратиб беради. Партия билан халқ ғамхўрлигидан руҳланган фан арбоблари, маданият усталари, халқ маорифи ходимлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини янгидан-янги ижодий муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар.

(«ПРАВДА» газетасининг 3 октябрдаги бош мақоласи).

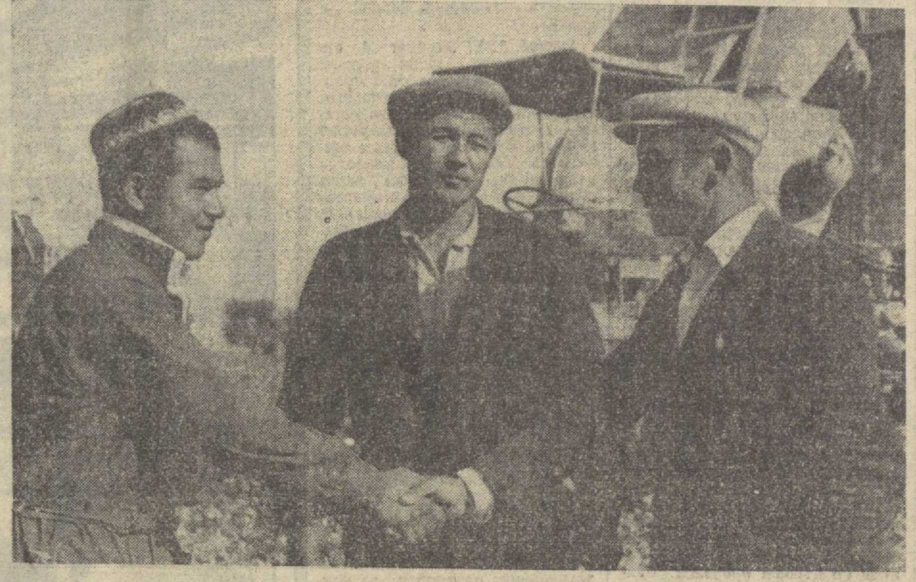

ҚАШҚАДАРЁ область, Ульянов районидаги «Москва» совхози далаларида терим суръати тобора авж олмоқда. Хўжалик далаларида 72 та терим машинаси ишлаб турибди. Суратда: совхознинг илғор механик-ҳайдовчиларидан С. Очилов, С. Бекиев, Э. Нормуродовлар навбатдаги ғалаба билан бир-бирларини қутламоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

ССР БИЛАН ДЎСТЛИК ЧЕТ ЭЛ ЖАМИЯТЛАРИ ВАКИЛЛАРИ ВА СОВЕТ ЖАМОАТЧИЛИГИ ВАКИЛЛАРИНИНГ ХАЛҚАРО УЧРАШУВИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Совет Иттифоқи билан дўстлик чет эл жамиятларининг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан Москвада тўпланган активларини ва совет жамоатчилиги вакилларини КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан самимий табриклаймиз.

Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигини хўжалик қурилишида янги муваффақиятлар билан, фан, техника, маданият соҳасида катта ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди тасдиқлаган социал-иқтисодий планларни ва съезд маъқуллаган тинчлик программасини ижодий тарзда зўр ғайрат билан амалга оширмоқдалар.

Совет социалистик давлати — юздан ортиқ миллат ва элатлар тенг ҳуқуқли қардош оиласи ташкил топган куннинг ярим асрлик юбилейи жуда катта аҳамиятга молик воқеа бўлиб, халқлар дўстлиги ленинча ғоялари амалга ошиб тантана қилганлигини исбот этади ва миллий масалани ҳал этишнинг ёрқин намунасидир.

Жаҳондаги кўп мамлакатларнинг тараққийпарвар жамоатчилиги ҳам Совет Иттифоқи халқлари байрамини кенг нишонлайдилар. Совет Иттифоқи билан дўстлик жамиятлари бу соҳада катта хизмат қилмоқдалар. Бу жамиятлар ўз фаолиятини Советлар мамлакатининг халқлари билан дўстлик, ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлашга бағишладилар.

Ленин ватани — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи аввалгидек бундан буён ҳам тинчлик, интернационал дўстлик ва ҳамкорликнинг мустаҳкам қалъаси, халқларнинг ҳуқуқий тенглиги ленинча принципларини қаттиқ туриб ҳимоя қиладиган ва империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка ҳамда ирқчиликка қарши, миллий зулмнинг ҳамма формаларига қарши қатъий кураш олиб борадиган актив куч бўлиб қолажагига барча мамлакатларнинг халқлари амин бўла оладилар.

Чет эл ва совет дўстлик жамиятлари активларининг кўп миллионли отрядига уларнинг фаолиятида янгидан-янги катта муваффақиятлар тилаймиз. СССР билан дўстлик чет эл жамиятлари вакиллари ва совет жамоатчилиги вакилларининг СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланган халқаро учрашуви Совет Иттифоқи билан дўстлик йўлидаги ҳаракат сафларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилсин ва халқлар ўртасидаги дўстлик, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўлида зўр ғайрат билан қилинадиган ишларда бу ҳаракатга янги куч бағишласин.

Л. БРЕЖНЕВ,	Н. ПОДГОРНИЙ,	А. КОСИГИН,
КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари	СССР Олий Совети Президиумининг Раиси	СССР Министрлар Советининг Раиси

НЕВРОПАТОЛОГЛАР СИҲАТ-САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛИГИДА

Ўзбекистон пойтахти яна совет олимлари йиғилган ўрин бўлиб қолди. Невропатологлар ва психиаторлар Бутуниттифоқ илмий медицина жамиятининг 3 октябрь куни Тошкентда очилган пленумига Москва, Ленинграддан, барча иттифоқдош республикалардан мутахассислар келди. Юқумли ва интоксикацион заминда келиб чиқувчи асаб ва руҳий касалликлар проблемалари кун тартибида турибди.

Жамият правлениесининг раиси, СССР медицина фанлари академияси неврология институтининг директори, СССР медицина фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси, давлат мукофоти лауреати Е. В. Шмидт пленумни очди. Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрининг биринчи ўринбосари К. С. Тўлаганов Ўрта Осиё республикаларида, жумладан Ўзбекистонда неврология хизматининг ривожланиши тўғрисида гапирди.

Медицина фани ва практикасининг актуал масалалари хусусидаги фикрлашув бир неча кун давом қилади.

(ЎзТАГ).

ТЕЛЕГРАММАЛАР

ПЛАН—ТЎРТ ИШ КУНИДА

ЧУСТ, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Район хўжаликларида пахта терими жадал давом эттириляпти. «Коммунизм» колхозининг Ислом Эшонов бошлиқ бригадаси аъзолари йиллик планни тўрт иш кунида бажардилар. Тайёрлов пунктига 140 тонна биринчи сорт пахта жўнатилди. Ислом Исомиддинов, Сотиболди Аҳмедов, Бойдада Қурбоновлар ўз «зангори кема»ларида бригаданинг ҳамма пахтасини териб бериш мажбуриятини олиб, кунига тележкаларга 8-10 тоннадан пахта ағдармоқдалар. Колхознинг бошқа бригадалари ҳам марра сари яқинлашмоқда.

ҒОЛИБЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Шеробод районидаги «Дўстлик» совхозининг Қандағар Муҳаммадиев бошлиқ бригадаси пахтакорлари гектаридан 30 центнердан хирмон кўтариб, дастлабки мажбуриятни бажардилар. Товбузар Жугунов бошлиқ бригада ҳам зиммага олган мажбуриятини ўринлади. Бу ғалабага Ў. Абдуллаев, Э. Азимов, С. Турдиқулов, Х. Абзоиров каби механизаторлар муносиб улуш қўшдилар. Илғор бригадаларнинг аъзолари ҳосилдорликни гектар бошига 45 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

М. ПИРМАТОВ.

РАҲБАР ПАРТИЯ КАДРЛАРИНИНГ ЎҚУВИ

3 октябрда раҳбар партия ва совет кадрларини қайтадан тайёрловчи республикалараро курсларда машғулотлар бошланди.

Курсларнинг ўқув программасига мувофиқ, марксизм-ленинизм назарияси ва КПСС сиёсатининг актуал проблемалари, социалистик экономикани илмий бошқариш асослари, партия қурилиши, партиянинг идеология ишига доир масалалар юзасидан машғулотлар ўтказилади.

(ЎзТАГ).

МИСР АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ БОШ МИНИСТРИ АЗИЗ СИДҚИЙНИНГ МОСКВАГА ВИЗИТИ

Келишиб олинганига мувофиқ, Миср Араб Республикаси Бош министри Азиз Сидқий 16 октябрда визит билан Москвага келади.

(ТАСС).

4.550 МИНГ ТОННА УЧУН

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 3 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машина терими: Бир кунда	Шу жумладан машина терими: Мавсум бошидан
Қашқадарё	3,38	71,35	2,74	50,19
Сирдарё	4,47	59,43	5,68	67,39
Тошкент	4,29	49,73	5,09	52,54
Андижон	3,42	48,14	4,12	31,87
Бухоро	2,11	42,68	2,25	25,39
Фарғона	2,41	42,02	2,97	21,56
Наманган	3,58	40,79	5,76	49,05
Сурхондарё	2,57	39,68	3,01	31,09
Самарқанд	2,07	18,63	2,04	8,03
Хоразм	1,90	18,30	1,19	6,41
ҚҚАССР	1,84	13,55	1,62	5,84
Республика бўйича:	2,91	40,20	3,55	34,12
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Қашқадарё	3,61	44,14		
Бухоро	1,41	31,69		
Сурхондарё	1,59	31,64		
Республика бўйича:	2,11	37,04		

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

МАЛАЙЗИЯ БОШ МИНИСТРИ ШАРАФИГА ЗИЁФАТ

СССР ҳукумати 2 октябрда Катта Кремль саройида Малайзия Бош министри Тун Абдул Раззоқ шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Тун Абдул Раззоқ билан биргаликда унга ҳамроҳ бўлган расмий кишилар, Малайзиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Тенгку Нга Муҳаммад ҳозир бўлдилар.

Совет томонидан А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, Д. С. Полянский ўртоқлар, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва Малайзия Бош министри Тун Абдул Раззоқ нутқ сўзладилар.

А. Н. Косигин ва Тун Абдул Раззоқнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

СОВЕТ — МАЛАЙЗИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

2 октябрда Кремлда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Малайзия Бош министри Тун Абдул Раззоқ ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Дўстона вазиятда ўтган музокаралар чоғида Совет — Малайзия муносабатларини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш масалалари, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтираётган муҳим халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

Музокараларда Совет томонидан СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин, Совет Иттифоқининг Малайзиядаги элчиси В. Н. Кузнецов, СССР Ташқи ишлар министрлиги Шарқи-Жанубий Осиё бўлимининг мудири С. С. Немчина иштирок этдилар.

Малайзия томонидан музокараларда Малайзия Ташқи ишлар министрлигининг бош секретари Зайтон Иброҳим Аҳмад, Малайзиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Тенгку Нга Муҳаммад, Бош министр маҳкамаси ҳузуридаги иқтисодий планлаштириш бўлимининг бош директори Тон Яо Хон, Бош министрнинг катта ёрдамчиси Зайн Азрои иштирок этдилар.

Н. В. ПОДГОРНИЙ МАЛАЙЗИЯ БОШ МИНИСТРИ ТУН АБДУЛ РАЗЗОҚНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан СССР-га келган Малайзия Бош министри Тун Абдул Раззоқни 3 октябрда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний қабул қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида Совет Иттифоқи билан Малайзия ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш масалалари, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтираётган муҳим халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

(ТАСС).

КОСМОСГА БИРИНЧИ ҚАДАМ

1957 йил 4 октябрда русча «Спутник» деган сўз бутун дунёга ёйилди. Бу вақеа билан бошланган космик давр инсониятга табиат устидан ҳукмронлигини янада мустаҳкамлаш учун кўп билим, кашфиёт ва имкониятлар келтирди. Биринчи ер сунъий йўлдоши учирилган куннинг 15 йиллиги муносабати билан ТАСС мухбири Ю. Шевяков СССРнинг космонавт учувчиси икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. А. Шаталовга мурожаат қилиб, бир неча саволларига жавоб қайтаришни сўради.

✦

Савол. Космосни ўрганиш ва ўзлаштиришда халқаро ҳамкорликнинг аҳамиятини қандай баҳолайсиз?

Жавоб. Сўнгги йилларда давлат арбобларининг нутқларида, ракета-космик техника билан алоқадор олимлар, мутахассисларнинг нутқларида «Космос» ва «Халқаро ҳамкорлик» сўзлари бот-бот ёнма-ён қўйиб келинмоқда. Шундай бўлиши ҳам керак. Ўтказилаётган экспериментлар кўлами тобора катталашиб бораётганлиги, космик аппаратларни кузатувчи станциялар ўз мамлакатлари чегарасидан анча олисларга чиқарилаётганлиги, шунингдек, космик программаларнинг қимматлиги ва мураккаблиги шу соҳада турли халқларнинг куч-ғайратларини бирлаштириш мақбуллигини билдиради.

Мамлакатимиз космик фазони ўрганиш, ундан тинчлик мақсадларида фойдаланиш борасидаги халқаро ҳамкорликнинг ташаббусчиси бўлди. Совет ракеталари ГДР, Чехословакия ва бошқа социалистик давлатларда қўшма программа бўйича ишлаб чиқилган илмий аппаратларни ер атрофи орбитасига чиқариб турибди. Дўст мамлакатлар биргалашиб, ер атрофидаги космос, атмосферани тадқиқ этяптилар, космик метеорология, космик алоқа, космик биология ва медицинага доир ишларни ўтказмоқдалар.

Совет — Франция алоқалари муваффақиятли ривожланиб бормоқда. Биргалашиб учирилган геофизик ракеталарни, ой лазер нури ёрдамида локация қилинишини, «Марс-3» совет автомат станциясидаги француз аппаратини, бизнинг учирувчи ракетамиз орбитага чиқариб берган Франция тадқиқот йўлдошини эслаш кифоя. Яқинда тадқиқот ракеталарини биргалашиб учириш тўғрисида Совет — Франция янги битими имзоланди.

Космосга чиқиш инсониятга ердан ташқари фазонигина эмас, балки ерни ҳам ўрганиш борасида катта-катта истиқболларни очиб берди. Замонавий космик воситалар инсониятга табиий муҳитни муҳофаза этиш ҳамда ер ресурсларидан рационал фойдаланиш каби ҳаётий муҳим вазифаларни ҳал этишга имкон беради.

Савол. К. Э. Циолковскийнинг «Ердан ташқарида» деган машҳур қиссасида космосни ўрганиш — жаҳондаги ҳамма халқларнинг умумий ишидир деган фикр айтилган.

Жавоб. Ҳа, албатта шундай. Космик трассалар баландлигидан қараганда ер умуман чоғроқ бир қурра бўлиб кўринади. Бепоён вакуум ва радиация дунёси орасида ҳаёт ва ақл-заковат воҳаси бўлмиш мовий планетамиз, дарҳақиқат, кўркамдир. Уни эъзозламоқ керак. Космосни забт этиш билимимизни кенгайтириб, ердаги ҳаётни фаровон қилишга ёрдам бериши шубҳасиздир.

Фан-техника революцияси асрида ерликлар кўпгина ялпи проблемаларни ҳал этиш ва коинотдаги ўз қудратлари доирасини кенгайтириш мақсадларида бирлашмоқликлари лозим. Лекин катта вазифалар халқларнинг фаолияти янада интенсив бўлишини, ердан ташқари муҳитни ўзлаштириш воситалари такомиллаштирилишини, маълум даражада ихтисослаштириш ва кооперацияни тақозо этади.

«Аполлон» кемалари экипажларининг Ойга чиқарилиши Америка халқининг катта ютуғидир. Лекин бу иш нақадар катта ҳаражат талаб қилганлигини ҳам эсдан чиқармаслик лозим. Олис планеталарга юбориладиган экспедициялар учун бундан ҳам кўпроқ куч-ғайрат ва маблағ сарфлаш керак бўлади. Халқлар ўртасида ҳамжиҳатлик ва тинчлик шароитларида, масалан, Марсга киши бошқариб борган ҳолда учиш интернационал тартибда бўлиши ҳам мумкин. Йигирманчи асрнинг охиригача бўлиши умид қилинган ана шу парвоз Совет — Америка ҳамкорлигининг натижаси бўлиши ҳам мумкин.

Савол. Космосдаги халқаро ҳамкорлик ишида келгусида қўйиладиган бирор конкрет қадам тўғрисида гапириб беролмайсизми?

Жавоб. Учувчи бошқарадиган космик учишлар соҳасидаги мутахассис сифатида мен космос соҳасидаги ҳамкорлик қилиш тўғрисида тузилган Совет — Америка битимида кўзда тутилган экспериментга алоҳида қизиқиш билан қарайман. Мен бу ерда «Союз» ва «Аполлон» типидаги космик кемаларнинг ер атрофи орбитаси бўйлаб биргалашиб учишини назарда тутяпман. У инсонпарварлик мақсадларини кўзлайди ва космонавтикани янада ривожлантириш учун муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Савол. Марҳамат қилиб, мана шу эксперимент тўғрисида муфассалроқ гапириб берсангиз.

Жавоб. Эксперимент ичига икки космонавт тушган «Союз» типидаги космик кемани совет космодромида учириш билан бошланади. Орадан 7,5 соат ўтгач, Кеннеди бурнидан уч кишидан иборат экипажли «Аполлон» типидаги кема учирилади. Кемаларнинг орбита текисликлари мослашмоғи учун шундай вақт тафовути зарур бўлади. Орадан 24 соат ўтгач «Аполлон» «Союз»га яқинлашади ва у билан туташиб қолади. Шу таҳлитда тузилган система яхлит бир кема сифатида бошқарилади.

Икки сутка мобайнида космонавтлар бир кемадан иккинчи кемага ўзаро кўчиб ўтадилар, илмий-техникавий экспериментлар ўтказилади ва ерга телевизион программалар юборилади. Кемалар учинчи сутка охирида бир-бирларидан ажралади ва тез орада ҳар бири ўз территориясига бориб қўнади.

Шу қизиқ экспериментнинг асосий вазифаси турли космодромлардан учиб чиққан кемаларнинг учиш элементларини пишиқтириш, планда белгиланган программани бажараётганда экипажларнинг ердаги хизматлар билан ҳамкорлигидан иборатдир. Қабул қилинган бир қанча конструктив ечимларнинг мақбуллигини, космонавтлар бир кемадан иккинчи кемага кўчиб ўтаётганидаги қурилмаларнинг иш хусусиятларини, туташтирилган кемаларни бошқариш хусусияти ва бошқа кўп нарсаларни аниқлаб олишга тўғри келади.

Космосда ҳамкорлик қилиш тўғрисида тузилган Совет—Америка битимининг имзоланиши партиямиз изчиллик билан амалга ошириб келаётган тинчлик программаси рўёбга чиқарилаётганлигига мувофиқдир. Совет Иттифоқи ернинг биринчи сунъий йўлдоши учирилиши жаҳон фани ва маданиятига қўшилган ҳисса эканлигини бундан ўн беш йил аввалоқ айтганди.

Савол. Космик давр ўн беш йиллиги якунларини қандай баҳолайсиз?

Жавоб. 1957 йилнинг 4 октябри эсимда яхши қолган. Ўшанда мен Қримда учиб юрардим. Йўлдош учирилганлиги тўғрисидаги хабар мени ва учувчи дўстларимни энтиктириб юборди. Йўлдошнинг учиш тезлиги ва баландлиги ҳайратда қолдирарди. «Спутник» деган сўзнинг ўзи аллақандай афсонавий улуғворликни билдирарди. Ҳозирги вақтда сунъий йўлдошлар проблемаларнигина эмас, балки халқ хўжалик проблемаларини ҳам ҳал этишга ёрдам бермоқда. Ҳозирги вақтда ҳар бир янги йўлдош учирилиши—ўз ўзидан равшан оддий бир ҳодиса бўлиб туюлмоқда.

Академик Королев ва сафдошларининг алоқа йўлдошлари, об-ҳаво хизмати, аппаратларни Ойга оҳиста қўндириш, Венера ва Марсга илмий асбоб-ускуналарни элтиш тўғрисида қилган орзулари рўёбга чиқди. С. П. Королев раҳбарлигида кучли учирувчи ракеталар ва космик кемалар яратилди. Ю. А. Гагариннинг учиши билан бошланган бошқариладиган учиш программаси совет космик стратегиясининг изчиллиги ва мақсад сари интилаётганлигини тасдиқлайди. Группа бўлиб учишлар, одамнинг очиқ космосга чиқиши, орбитада кемаларни манёвр қилдириш ва бир-бири билан туташтириш, экипажларнинг вазнсизлик ҳолатида туриш давоматини ошириш—узоқ муддат ишлайдиган «Салют» орбитал илмий станциясини яратишда мана шу қадамларнинг бари мантиқан ниҳоясига етказилди. «Салют» станциясининг учирилиши ердан ташқари фазони фан учун энг кўп фойда келтириш ва инсониятнинг муҳим эҳтиёжларини қондириш шиори остида сифат жиҳатидан янгича ўзлаштириш босқичини бошлаб берди.

Ривожланаётган космонавтика таъсири радио электроника, электрон ҳисоб техникаси ва автомат бошқариш системалари тараққиётида айниқса сезиларлидир. Автомат бошқариш системалари эса халқ хўжалигига жуда катта наф келтиради.

КПСС XXIV съезди Директивалари билим негизларини шунингдек, телефон, телеграф алоқаси, телевидение, метеорологик прогнозларни ривожлантириш, табиий ресурсларни ва бошқа халқ хўжалик вазифаларини йўлдошлар, автомат аппаратлари ва учувчи бошқарадиган аппаратлар ёрдамида ўрганиш мақсадларида космосда олиб бориладиган илмий ишлар давом эттирилишини кўзда тутади. Бундан 15 йил аввал бошланган космик давр йиллари мобайнида орттирилган билим ва тажрибанинг мустаҳкам негизи бўлмаса, мана шу муҳим вазифаларни бажариб бўлмасди.

Тошкент 2-пойафзал фабрикасининг биринчи навбати қурилиб, фойдаланишга топширилди. Корхона ишлаб чиқариш жараёнлари тўла механизациялаштирилганлиги ва автоматлаштирилгани билан бошқа пойафзал фабрикаларидан ажралиб туради. Фабрика ишга тушгандан буён ўтган қисқа давр ичида хотин-қизлар ва эркаклар учун янги хил пойафзаллар ишлаб чиқариш муваффақиятли ўзлаштирилди. У беш йиллик охирига келиб, йилига уч миллион жуфт пойафзал етказиб берадиган даражага етади. Суратларда: (юқоридан пастга). 1. Фабриканинг ташқи кўриниши. 2. Пойафзал қисмларини тайёрлаш марказий цехи; 3. Штамповка цехининг ускуналарни созловчи-слесари Афзал Эгамбердиев иш устида.

И. Глауберзон фотолари.

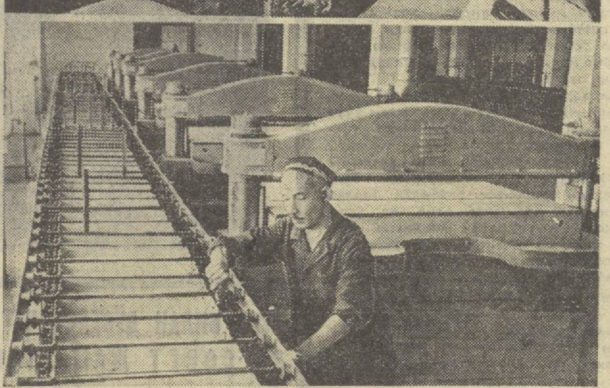

СССР 50

ҚЎШЧИНОР

РЕПОРТАЖ

Қулаши мумкиндир баланд
тоғлар ҳам,
Қуриши мумкиндир денгизлар
кам-кам
Жангу-жадалларда чиниққан
дўстлик,
Аммо юз минг йиллар тургай
мустаҳкам!

(«Ташаккурнома» китобидан).

Тошкент шаҳри, 24-квартал. Хоҳланг автобус, трамвай ёки троллейбусда, хоҳланг маршрут таксида боринг. 25-кварталга етгач, чап қўлга озгина юрсангиз, рўпарангизда кўркам ва шинам қурилган тўрт-беш қаватли турнақатор уйлар намоён бўлади. Ҳар бир уйнинг атрофида чиройли гулзор. Кўм-кўк. Тангадек қуёш тушмас йўлка ва дам олиш майдонларидаги ёш болаларнинг қувноқ ўйинига қўшилиб кетсам, дейсиз.

37-уй қаршисидаги гулзор қўйнидан қўлида гулқайчи тутган мўйсафид киши ёнимизга келди.

— Уй комитетининг раиси Моисевский сизми, отахон?

— Ҳа, мен. Хизмат?

— Михаил Дмитриевич, мана шу уйда яшаётган оилалар номидан уйни қурган бинокорлар ҳақида нималар айта оласиз?

— Нима ҳам дердим, ўғлим. Грузин қурувчиларининг қўли гул экан. Кварталимиздаги саккиз уйнинг ижодкори улар. Барча квартиралар кенг ва ёруғ. Айниқса, балконларининг қулайлигини айтмайсизми!? Грузинлар ажойиб халқ экан. Киши билан тезда тил топишиб, дўст, иноқ бўлиб кетаркан. Қўшни 38-уйда шаҳримизда қолиб, қурилишда ишини давом эттираётган грузинлар бор. Юринг, яхшиси, уларнинг ўзлари билан учрашамиз.

38-уйдагилар бизни ғоят илиқ қаршилади. Уй комитетининг аъзоси Костя Хадидамянидес мақсадимизга тушуниб олгач, сўзлаб берди.

— Эҳ-ҳа, дўстлигимиз ҳақидами? Дўстлигимиз метиндек мустаҳкам. Мана шу уйда 60 оила яшаймиз. Рус, украин, грек, латиш, грузин — ҳаммасидан бор. Ўзим — грек, Берба Нина Сергеевна — белорус, Василий Козлов — рус, Нугзер Мекадзе — грузин...

— Ким? Нугзер дедингизми?

— Ҳа, Нугзер Мекадзе, 23-квартирада яшайди.

— Бу — Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Мжаванадзе фахр билан тилга олган қурувчи йигит эмасми?

— Билмадим, эҳтимол. Ўзи, лекин ажойиб йигит, тилло йигит. Ҳам ишлайди, ҳам ўқийди. «Тошкент қурувчиси» эсдалик медали билан мукофотланган. Қаерда ёзишибди уни?

Сумкамдан «Тошкент — қардошлик шаҳри» китобини олиб, ундан «Юрак амри билан, дўстлик бурчига биноан» сарлавҳали бояги мақолани уларга ўқиб бердим:

«...Мен Грузия бинокорлари орасида Тошкентни ўзи учун жонажон шаҳар, ўзининг иккинчи уйи деб билган кишиларнинг номларини айтиб ўтмоқчиман. Улар орасида Тошкентда ишлаш учун қолган Нугзер Мекадзе ҳам бор. У, қурилишда ишлаб туриб, Тошкент политехника институтига ўқишга кирди. Арматурачилар бригадасининг бошлиғи Омар Рехвиашвили ҳам шу институтда сиртдан ўқиб турибди. У, Совет Ўзбекистонининг пойтахтида ишларини тамомлагандан кейингина Руставига қайтиб келиб, яна шу шаҳарнинг қурилишида ишламоқда. Бунақалар жуда кўп».

Нугзер билан учрашувимиз жуда қизиқ бўлди. Уни 28-қурилиш бошқармаси олиб бораётган Санъат музейи қурилишида учратдик. Тўладан келган, нигоҳлари ўйчан, муомалада жиддий бу йигит бизга ўзи ҳақида қисқагина шундай ҳикоя қилиб берди:

— Онамнинг ёлғиз ўғлиман. Болалигимда тор ва нурсиз уйда яшардик. Отам урушда ҳалок бўлиб, уйимиз узоқ йиллар ремонтсиз қолиб кетди. Ўша йиллари она-бола яхшигина уйимиз бўлишини истардик. Қурувчиликка бўлган ҳавасим ўшанда ортган. Мактабни битирдим-у, Тбилиси қурилиш техникумига ўқишга кирдим. Сўнгра шаҳар уйсозлик комбинатига мастер бўлиб ишга ўтдим.

Кутилмаганда Ўзбекистон пойтахтида қаттиқ зилзила бўлди. Кўплар қатори мен ҳам Грузия қурувчилари поездида бу ерга келдим. Ватандошларим билан бирга 22,8 минг квадрат метр уй-жой қуриб бердик. 11-қурилиш бошқармаси, Луначарское шоссеси ва Чуқурсойдаги қурилишларда ҳам ишладим. Ҳозир прорабман. Касбимни, Ўзбекистонни жуда-жуда севаман. Шунинг учун ҳам ўзбек ҳамкасбларим диёрида қолиб, улар билан ишлашга қарор қилдим. Мен бу ерда ёлғиз эмасман. Ҳамюртларим ҳам кўп. Семён Дегелов, Жамал Хоразишвили, Володя Гамизардашвили, Гуром Хведалидзе, Целья Богданидзелар билан бирга келганмиз, бирга ишлаяпмиз...

Шундан сўнг Нугзер қурилишда қилаётган ишлари, турли миллат вакиллари билан бўлган дўстликлари ҳақида мароқ билан сўзлаб берди.

Биз 24, 25-кварталлардаги грузин бинокорлари қурган 11 та уйда ҳам бўлдик. Уларда истиқомат қилаётган барча оилалар қардошлар туҳфасидан беҳад миннатдорлар.

Валентина Федоровна КУЛАГИНА. 40-уйда яшайди, ўқитувчи: — Грузия деганда менда энди аниқ бир тасаввур туғиладиган бўлди. Гўзал тасаввур! Грузиялик бунёдкорлар қурган уйларнинг лойиҳаси ўзининг қулайлиги билан диққатга молик. Айниқса, бу халқнинг қўшничилиги ҳар қанча мақталса ҳам оз. Қўшним Н. В. Шивили грузин. Ажойиб қўшни!

Пелагия Васильевна ЯНКИНА. 39-уйда яшайди 60 ёшли аёл: — Грузин уйлари кўркам, нурли ва файзли уйлар...

Азиз ЁРМУҲАММЕДОВ. Уй комитетининг раиси: — Миннатдорман. Тошкент аҳли шаҳримиз чиройига чирой қўшган, юраклари эл меҳри билан жўшган грузиялик бунёдкорларга ҳар қанча раҳмат айтса арзийди...

Қардошларнинг меҳр ва муҳаббат ёдгорлиги бўлиб қолган кўркам биноларда, файзли хонадонларда совет кишиларининг ҳимммати ва дўстлиги ҳақидаги ҳикояларни сўзлайверсангиз бир умрга давом этади. Уларнинг бу дўстлик ва бу ҳимматини улкан қўшчинорга қиёслаш мумкин. Бу чинорни на тошқин, на ёнғин, на тўфон, на бўрон емира олади. Дунёда бундай куч йўқ!

Н. САЪДУЛЛАЕВ.

Ғалаба ТЕЛЕГРАММАЛАРИ

СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига ажойиб меҳнат совғалари тайёрлаш учун курашаётган Пахтаобод районидаги Ёқубов номли колхоз чорвадорлари зафар қучдилар. Давлатга 170 тонна ўрнига 175 тонна серқаймоқ сут сотиб, йиллик планни муддатидан илгари уддаладилар.

Колхоз оқ чашма ижодкорлари давлатга яна 70 тонна сут етказиб берамиз дейишяпти.

* * *

Ворошилов районидаги «Гулистон» совхози бўрдоқибоқарлари давлатга 314 центнер гўшт етказиб бериб, йиллик планларини муддатидан илгари адо этишди.

Чорвадорлар СССРнинг 50 йиллик олтин тўйини 350 центнер гўшт сотиш билан қаршилаш учун ғайрат қилишяпти.

* * *

Учқўрғон районидаги колхозлараро паррандачилик ва чўчқачилик фермасининг коллективи тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи хўжалик йилида катта меҳнат ютуқларини қўлга киритдилар. Бу ерда гўшт сотиш йиллик плани муддатидан илгари анча ошириб бажарилди. Давлатга 113,5 тонна семиз чўчқа гўшти, 4600 килограмм товуқ гўшти ҳам етказиб берилди.

Аҳил коллектив яна 17 тонна гўшт топшириб юбилей йилини муваффақиятли якунлашга бел боғлади.

* * *

Ворошилов районидаги Куйбишев номли колхоз чорвадорлари йиллик сут сотиш планларини бажарганлиги тўғрисида ғалаба рапортига имзо чекишди. Давлатга 300 ўрнига 315 тонна сут етказиб берилди.

Чорвадорлар яна 160 тонна сут сотиш мажбуриятини олишди.

* * *

Қоракўл районидаги «Октябрь», Вобкент районидаги Энгельс номли колхозларнинг чорвадорлари СССР 50 йиллиги шарафига мусобақани қизитиб, давлатга сут сотиш йиллик планларини муддатидан илгари бажардилар. «Октябрь» колхози чорвадорлари қабул пунктларига 245 тонна, энгельсликлар эса 215 тонна серқаймоқ сут етказиб беришди.

Пландан ташқари сут сотиш қизғин давом этмоқда.

ШОНЛИ ЙЎЛ

БУГУН—СССР ГРАЖДАН МУДОФААСИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНИГА 40 ЙИЛ ТЎЛДИ

Ф. НОРХЎЖАЕВ,
артиллерия генерал-лейтенанти.

Бундан қирқ йил муқаддам Халқ Комиссарлари Совети шу ҳақда қарор қабул қилган эди. Унда СССР территорияси мудофааси бўйича кўпгина тадбирлар билан бир қаторда мамлакатимиз территориясини ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш вазифаси кўрсатиб берилганди. Унинг ташкил топишига сабаб, ўттизинчи йиллар бошидаги халқаро аҳвол, шунингдек, қуролли курашнинг янги воситалари пайдо бўлганлиги эди. У пайтда граждан мудофааси аҳолини ҳаво ҳужумидан муҳофаза қилиш, зарар кўрганларга медицина ёрдами бериш, саноат ва транспортнинг уруш шароитида ишлашини таъминлаш учун зарур қулайликлар яратишга даъват этилганди.

Бу вазифаларни бажариш учун муҳим маъмурий ҳамда саноат марказларида санитария дружиналари, ўт ўчириш командалари ва ўзини-ўзи мудофаа қилиш группалари тузилган эди. Улар Осоавиахим ва Қизил крест штаби ҳамда МПВО хизмати ташкилотлари билан ҳамкорликда совет кишиларига ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш усулларини ўргатдилар. Фақат 1939-1940 йилларда мамлакатимизда 11 миллиондан ортиқ граждан ўқитилди, 25 мингга яқин бўлинма ташкил этилди.

Бу бўлинмалар Улуғ Ватан уруши йилларида муҳим роль ўйнади.

Уруш социалистик давлат учун энг катта синов бўлди. Совет кишилари душман устидан ғалаба қозониш учун фронтда ва фронт орқасида бутун куч ва имкониятларини сафарбар этдилар.

Немис-фашист босқинчилари устидан ғалаба қозонишимизда ҳаво ҳужумига қарши маҳаллий мудофаа катта роль ўйнади. У минглаб совет кишиларини ўлим чангалидан қутқариб қолди. Ёнғинларни ўчириш, зарар кўрган аҳолига ёрдам кўрсатиш, ўқ-дориларни зарарсизлантириш ва йўқ қилишда жуда катта иш қилди.

Уруш даврида душман Москвага 141 марта ҳаводан ҳужум қилди. Шаҳарнинг ҳаво ҳужумига қарши маҳаллий мудофаа бўлинмалари ва ўзини-ўзи мудофаа қилиш группалари ёрдамида юз мингдан ортиқ бомба ва кўплаб ўқ-дорилар зарарсизлантирилди. Душманнинг саноат ва мудофаа объектларини, коммунал хўжаликлари ишини тўхтатиб қўйиш ва ишдан чиқариш учун қилган ҳаракатлари бекор кетди. Бунда ҳаво ҳужумига қарши мудофаа қўшинлари ва ҳаво ҳужумига қарши маҳаллий мудофаа катта роль ўйнади. Ана шу ватанпарварлик ишида кўрсатган жасорати ва матонати учун маҳаллий мудофаа жангчилари ҳамда командирларидан 10 мингдан ортиқ киши орден ва медаллар билан мукофотланди.

Фашист самолётлари Ленинград устига калхатдек ёпирилиб, минглаб тонна ажал уруғини ёғдирдилар. Душманнинг ҳаво ҳужумлари 611 кун давом этди. Ана шундай оғир дамларда Ленинград ҳаво ҳужумига қарши мудофааси ҳақиқий оммавий қаҳрамонлик кўрсатди. Унинг бўлинма ва қисмлари 30 мингга яқин ёнғин ўчоғини йўқ қилди. 24317 ярадорга медицина ёрдами кўрсатди. Унинг хизматлари муносиб тақдирланди. Шаҳар маҳаллий мудофааси СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган жасорати ва матонати учун 300 мингдан ортиқ жангчи ва командир СССР орден ва медаллари билан тақдирланди. Жасур пиротехник лейтенант И. Харченко эса Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди.

Партия ва ҳукуматимиз, маҳаллий партия ва совет ташкилотлари ҳаво ҳужумига қарши маҳаллий мудофаанинг жанговар қобилиятини кўтариш учун зарур чора ва тадбирлар кўрдилар.

Оммавий қирғин қуроллари пайдо бўлгач, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати мамлакатимиз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга қаратилган муҳим чора ва тадбирларни амалга ошира бошладилар. Шу жумладан ҳаво ҳужумига қарши маҳаллий мудофаа иши ҳам қайта қурилди. 1955 йил июнь ойидан бошлаб ялпи қирғин қуроллари қўлланган тақдирда ҳаво ҳужумига қарши маҳаллий мудофаа қандай ҳаракат қилиши кераклиги учун тайёргарлик кўрила бошланди. Аҳоли атом қуролидан ҳимояланиш усулларига ўргатила бошланди. Мамлакатимизда аҳоли ва бўлинмалар иштирокида машқлар ўтказилмоқда.

Аҳолини ва халқ хўжалигини оммавий қирғин қуролларидан сақлаш масъулиятли вазифадир. Шу боисдан унинг иш формаларини ва усулларини ўзгартириш ва такомиллаштириш зарур бўлиб қолди. Бутунлай янги мудофаа системасини ташкил этиш зарурати туғилди. 1961 йилда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР граждан мудофааси тўғрисидаги Низомни тасдиқлади. Бу бутунлай бошқача мудофаа системаси бўлиб, у мамлакатимиз аҳолисини оммавий қирғин қуролларидан ҳимоя қилишга қаратилган тадбирлар, уруш шароитида корхоналар ишининг доимийлигини таъминлаш, қутқариш ва қайта тиклаш ишларини ташкил этиш каби умумдавлат комплекс чора тадбирларини ўз ичига олади. Кўриниб турибдики, граждан мудофааси тинч аҳолини ва халқимиз яратган неъматларни ҳимоя қилишдек олижаноб вазифаларни ҳал этади.

Граждан мудофааси ўз моҳиятига, мақсад ва вазифаларига кўра умумдавлат, умумхалқ системасидир. У барча халқлар манфаатларини ҳимоя қилиш учун ташкил этилган. Шунинг учун уни қуриш ва такомиллаштиришдан бутун халқ, давлатимиз, жамоат ташкилотлари манфаатдордир. Ҳозир граждан мудофааси иши ҳар бир совет гражданининг, ҳар бир корхона, колхоз, муассаса, ўқув юрти, ҳар бир қишлоқ, район, шаҳар, маҳалла ишига айланиб қолган.

Ўзбекистон ССР граждан мудофааси ҳам мамлакатимиз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ишига муносиб ҳисса қўшмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати Ўзбекистон граждан мудофаасини янада тараққий эттириш, такомиллаштириш ва мустаҳкамлаш ишига алоҳида эътибор бермоқда. Область, шаҳар ва район граждан мудофааси штаблари маҳаллий партия ва совет органлари ёрдамига таяниб аҳолини, саноат корхоналарини ҳамда бўлинмаларни оммавий қирғин қуролларидан ҳимояланишга тайёрлаш бўйича маълум ишларни амалга оширдилар.

Республика граждан мудофааси шахсий составн ҳозирги кунда ҳам тинч шароитда турли табиий офатларнинг олдини олишда фаол иштирок этмоқда. Чунончи, 1964 йил апрель-май ойларида граждан мудофааси бўлинмалари энг оғир шароитда Зарафшон дарёси учун айланма канал қуришди. Бу билан эса область территориясини сув босиш хавфи йўқотилди. 1966 йил 26 апрелда Тошкентда бўлган ер қимирлаш пайтида ҳам граждан мудофааси бўлинмалари жангчилари фидокорона меҳнат қилдилар. Улар зилзиладан зарар кўрган аҳолига биринчи бўлиб ёрдамга келдилар.

Ҳаёт граждан мудофааси олдига янги вазифалар қўймоқда. Қутқариш ва тиклаш ишларини олиб бориш ҳам мураккаблашяпти. Бу эса граждан мудофаасининг барча звеноларини тайёрлаш ва жиҳозлашни яхшилашни талаб этади. Кейинги йилларда бу соҳада маълум муваффақиятларга эришилди. Область, шаҳар ва район штаблари уюшган ҳолда иш олиб бормоқда. Аҳолини оммавий қирғин қуролларидан сақланиш усулларига ўргатиш ҳам бир мунча яхшиланди. Ўтган йили граждан мудофаасини мустаҳкамлаш бўйича бўлган мусобақада Фарғона область граждан мудофааси штаби ғолиб чиқди ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети таъсис этган кўчма Қизил байроқни олишга муваффақ бўлди.

Ҳеч шубҳа йўқки, Коммунистик партия раҳбарлигида граждан мудофааси шахсий состави, бўлинмалари ўз олдиларида турган вазифаларни бундан буён ҳам шараф билан бажариб, мамлакатимиз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ишига муносиб ҳисса қўшадилар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ТАЛАБ ВА МАСЪУЛИЯТ»

Поп районидаги «Коммунизм» колхозида хўжаликка бир томонлама раҳбарлик қилиняпти. Натижада чорвачилик қолоқ соҳа бўлиб келяпти. Чорва моллари туёғини ўстириш, маҳсулот олиш планлари йил сайин бажарилмаётир. Колхоз раҳбарлари экономика масалаларига эътибор беришмайди, ҳисоб-китоб билан иш юритишмайди. Шу сабабли пахта ва бошқа маҳсулотларнинг таннархи тобора ошиб кетяпти. Бу хўжалик экономикасига, колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигига салбий таъсир қилмоқда. Уй-жой, маданий-маиший қурилиш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Колхоз қишлоқлари кўримсиз. Бу ҳол колхозчиларнинг норозилигига сабаб бўлаётир.

Газетамизнинг шу йил 5 август сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада ана шу камчиликлар кўрсатилганди. Поп район партия комитетидан қуйидаги жавоб олинди: мақола район партия комитети бюросида муҳокама қилинди. Унда келтирилган фактлар асосан тўғри деб эътироф этилди. Мавжуд камчиликларни бартараф этиш тадбирларини белгилаш ва хўжаликни юксалтириш, колхоз қишлоғини қуриш перспектив планларини қайта кўриб чиқиш колхоз партия комитети ҳамда правлениесига топширилди.

ПАРВОЗ

Саид АҲМАД.

Ёзувчилар пахта далаларида

...Холжўра Ғозиев совхозга директор бўлармиш, деган гап тарқаганда билган у деди, билмаган бу.

Совхоз райондагина эмас, бутун областда юки оғир хўжалик. Унга сал суяги қотган, юрт олдида баобрў, кексароқ одам директор бўлса дурустмиди, эплаб кетармикин, деган гаплар ўрмалаб қолди.

Катта бир гурунгда «Шарқ юлдузи»нинг раиси бунақа гапларни шартта кесиб қўйди.

— Холжўравойни ҳаммамиз танийммиз. Ким нима деса бекор айтипти. «Ўзбекистон» колхозига раислик қилди, ёмон бўлдими? Бу колхоздан бир эмас, икки раис қаҳрамон бўлиб чиқди. Қаҳрамоннинг ўрнига раис бўлишнинг қанақалигини биласизми? У одамларнинг қўли узун эди, қаёққа узатса етарди. Ўрнига борган одам то ўзини ўнглагунча, юртга ўзини кўрсатгунча биласизми, қанча терлаб, қанча совуши керак. Аммо Холжўравой ғиринг демай чидади. Раис бўлганда писанд қилмаганлар кетаёганда унга қуллиқ қилишди. Ха, бола ўзини кўрсатди. Энди у яна қаҳрамон чиққан хўжаликка келди. Директор қаҳрамон бўлиб ишни унга топширди.

Дарҳақиқат, «Октябрь 50 йиллиги» совхози жуда ҳам катта, кўп тармоқли хўжалик. Холжўра Ғозиев ишни нимадан бошлашини билмай чаккасини қашлаб ўтирганда кабинет эшиги очилиб, уч-тўрт киши кирди.

Аввало бир гапни айтиб қўяй, избосканликларнинг ғалата одати бор. Икки кунгина нариги қишлоққа ўтиб келсангиз ҳам дарров уйингизга, омон-эсон келдингми, деб йўқлаб келишади. Ҳозирги кириб келган кишилар районнинг эътиборли кишилари Тиллабоев, Суяров, Сайфуддинов, Мирзаевлар. Улар янги иш бошлаган дўстларига оқ йўл тилагани келишган эди.

Гапни Абдусамат ака бошлади:

— Юкинг оғир, ука. Тўрт минг икки юз гектар ерга пахта экасизлар. Пахтанинг ўзида минг саккиз юз одам ишлайди. Ишим юришсин десанг, пахтам кўпайсин десанг, юзим ёруғ бўлсин десанг, пахтакорнинг кўнглини ол. Пахтани ўшалар экади, ўшалар теради.

Бу гапларни ўттиз йилдан ортиқ колхозга раислик қилаётган, шу ўтган йиллар ичида бирон марта планини бажаролмай қолмаган, юрт эътиборига сазовор бўлган Тиллабоев айтаётган эди

Раислар ичида ўктами Суяров гапга аралашди.

— Энди шундай дейсиз-ку, Абдусамат ака, Холжўра Сиз эмас-да. Сиз Олий Совет депутатисиз, қаҳрамонсиз, қаёққа қўл узатсангиз етади. Агар сельхозтехникага борсангиз, қўлингизга бир пиёла чой тутқазиб то ҳўплаб бўлгунингизча юкингизни машинага ортиб қўяди. Биз борсак, нарядни ёғочнинг учига қистириб деразадан киритамиз. Беш минг беш юз гектар ер қанча ўғит ейишини биласизми? Бир ярим минг қорамол, икки минг икки юз чўчқа, икки минг беш юз қўй қанча ем ейишини, етти минг парранда қанча дон чўқишини бир ҳисоблаб қўйинг. Бу ишлар югур-югур билан битади.

— Ҳа, балли. Шунинг учун ҳам ёш, кучга тўлган деб директор қилдик-да.

Улар ичида энг ёши, ёш бўлса ҳам катта-кичик олдида иззат топган раис Давронбек Мирзаев салмоқлаб гап бошлади:

— Совхоз ерининг бир этаги, Абдусамат ака, сизнинг ерингизга, бир томони, Шарофиддин ака, сизнинг ерингизга туташ. Далага чиққанларингда, «Ҳорма, ука», деб бир бўй чўзиб қараб қўйсанглар, шунинг ўзи ҳам катта мадад бўлади.

Келганлар янги директорга далда бериб, қандай мушкулотга дуч келса бемалол, тортинмай маслаҳат сўрашини айтиб, чиқиб кетишди.

Яхши гап — қанот. Қадрдонларнинг илиқ-иссиқ гаплари Холжўрага тирак бўлди.

Ўшанда ҳали ердан қор кетмаган, дала четларидаги ўтган йили каллакланган тутлар мушт тугиб сўмрайиб турган эди.

Бош агроном Василий Завгородний Ғозиевни хўжалик ишлари билан таништира бошлади.

— Мен йигирма беш йилдан бери бош агрономман. Шу давр ичида сиз ўн иккинчи директорсиз.

Василий Николаевич совхоз ветеранларидан. У бош агроном лавозимига кўтарилмасдан аввал ҳам совхозда эди. Уруш йиллари шу ерда пахта экиб, фронтга мададкор бўлганлардан бири.

У совхозда йигирма уч миллат вакили борлиги, улар пахтачиликда ҳам, чорва, пилла, боғдорчилик каби соҳаларда баббаравар меҳнат қилишаётганини айтди.

Роман Ан деган корейс йигити 20 йилдан бери пахтачилик бўлимига бошлиқ. Ҳар йили 880 гектар ердан 30 центнердан ҳосил кўтаради.

Янги директор ишга шўнғиб кетди. Аҳил коллектив, ҳар бири алоҳида эътибор талаб қиладиган хўжалик соҳалари уни банд қилиб қўйди.

Кундалик ишни у аввал дала айланишдан бошлайди. Кейин қурилиш майдони — янги посёлкани кезади. Бош зоотехник Но-бенинни ёнига олиб молхоналарга боради. Ундан кейин 25 минг от кучига эга бўлган машина-трактор паркига киради...

Секин-аста хўжаликнинг сир-у-асрори унга аён бўла бошлади. Аввалги директор Мансуров ёмон ишламагани, хўжаликни яхши изга солиб кетганига тан берди. Мана шу текис издаги хўжаликни издан чиқариб қўймасам бўлгани, деб дилидан ўтказди янги директор.

Кўклам қараб турмайди. Ердан қор кетди. Шудгор қилинган ернинг бағрига офтоб сингиб, буғ кўтарила бошлади. Ерга трактор солиш керак. Эртаиндин тут навдалари яшил тилини чиқазади. Қуртхоналарни оқлаш керак. Тоғнинг офтобрў томони яшилланиб келяпти, чорвани тоққа ҳайдаш пайти келди. Парранда фабрикаси билан жўжага шартнома тузиш керак.

Баҳор шоирлар учун илҳом, завқ фасли. Деҳқонга бўлса иш, иш, иш...

Ғозиев ишчиларнинг кўйнига қўл солиб кўрса, анчагина гаплари бор экан.

— Совхозимиз бой. Йилига неча миллионлаб соф фойда оламиз. Хўш, шундоқ экан, нега энди қуртни хонадонларда боқамиз. Пилла зарур нарса, деб янги туширган келинимизнинг уйини ҳам бўшатиб бердик. Қачонгача шунақа қиламиз.

Бу гап Холжўра Ғозиевни ўйлатиб қўйди. Қурт боқишга бирон ой вақт бор. Шу фурсатдан фойдаланиб, марказлашган қуртхона қурилишини бошлаворақолсамикин?

Бу фикрини бош агроном Завгороднийга айтган эди, унга жуда маъқул тушди. Шу пайтгача областнинг бирон хўжалигида бунақа қуртхона йўқ эди. Обком унинг бу таклифини қувватлади. Жадал иш бошланиб кетди. Мавсумнинг қулайлигидан фойдаланиб мингларча янги тут кўчатлари ҳам экилди. Бир-икки йилдан кейин шиғил баргга кириб кетса катта қарталарда трактор юришига халақит бераётган кекса тутлар қўпориб ташланади.

Ердан ҳовур кетиб далага трактор чиқди. Ариқ-зовурлар тозалана бошланди. Пода посёлка кўчаларини бошига кўтариб яйловга йўл оляпти. Бир ёқда, янги мактабнинг спорт зали томига тақур-туқур қилиб шифер қоқишяпти. Бир ёқда маданият саройи қурилаётган жойга тарақлатиб тахта туширияпти.

Совхозда қимирлаган жонки бор, нимадир қиляпти. Ҳар кўклам аҳвол шу. «Вақтинг кетди, нақдинг кетди», деган гап мана шу фаслга айтилган бўлса ажаб эмас.

Мана шу бошланган иш куз кириб терим оппон-саппон бўлгунча ҳам бўшашмади. Йигирма уч миллатли совхоз аҳли пахта ортилган сўнгги машинани пунктга жўнатмагунча тиним билмади. Ўша йили совхоз тўрт минг икки юз гектар ердан ўн тўққиз иш кунида ўн икки минг юз тонна пахта топширди. Етмиш беш процент пахтани машинада териб олди.

Янги директорнинг ғайратини кўрган совхоз ветеранлари директордан ёлчиганларини пайқаб қолишди. Директор ҳам совхоз аҳли билан ота-бола, ака-ука бўлиб ишини қилаверди.

220 коммунист совхознинг ҳамма бўлимларида авангардликни қўлига олди. Партия комитетининг секретари Эркинжон Каримов билан ҳар бир иш олдин режага солиниб, қирқ ўлчаб кейин ўртага ташланди.

Совхознинг бешта пахтачилик бўлимидаги қирқ беш бригадага бошчилик қилаётганларнинг деярли ҳаммаси коммунист. Улар ўз ишларини билиб қиладиган режали, жуда кўп синовлардан ўтган асил пахтакорлар. Ғозиев аввало ана ўшаларга суянди.

Шулар туфайли бултур совхоз планда мўлжалланган бир миллион саккиз юз сўм соф фойда ўрнига икки миллион тўққиз юз ўттиз бир минг сўм фойда кўрди.

Урганжининг анжирлари ёғлиқ кулчадек сўлқиллаб пишди, лабидан чак-чак шира томяпти. Тўрткўлнинг чайир беҳнлари шохини кўтаролмай тирсагини девор наҳрасига босди. Майгир анорларининг бели букилиб, тиззасини гувалага аранг тираб турипти. Пойтуқ узумзорларида кечаси билан ишкомларнинг бели қисирлаб чиқяпти.

Қорадарёнинг суви тиниқиб, аввалги шўхлигини ташлаган.

Избоскан далаларига эрта баҳордан то саратонгача момоқалдироғини гумбирлатиб ҳали дўл, ҳали сел ҳайдаган Арслонбоб чўққилари пахтакорларни енголмай, булутини бошига салла қилиб тунд бўлиб олди.

Совхознинг 142 терим машинаси далаларда жавлон уриб пахта теряпти. Уч ҳафталик қайта тайёрлов курсида билимини чархлаб олган механизаторлар яна кўкракларини куз шамолига тутиб, ишга тушиб кетишди.

Ўтган йили 19 иш кунида йиллик план бажарилган бўлса, бу йил 15 иш кунида маррага етиш учун қизғин кураш кетяпти. Саксон процент ҳосил машинада терилади.

Совхоз бир неча кундирки, сурункасига 5 ярим процентдан пахта топширяпти.

Катта хирмон ҳали олдинда. Янги директор бу йил кузда чинакам синовдан ўтади.

«Қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди», дейдилар. Ёш, кучга, ғайратга тўлган янги директор Холжўра Ғозиевнинг қаторида забардаст пахта усталари турипти.

Катта Фарғона каналининг биринчи машъалалари шу далаларда ёқилган эди. Норин билан Қорадарё қўшилиб оққанини кўрган, янги ўзан сувини табаррук билиб ҳовучида ичиб соқолини ҳўл қилган отахонлар ҳали ҳам ишга кўз-қулоқ бўлиб, дала айланиб юришипти. Шийпонлардаги гурунгларда шу доно бобойларнинг суҳбатларини тинглаганман. Пахта пайкалларида тиззаларимни кўсакка саваллатиб, кекса сувчи кетидан эргашганман.

Кексалар ҳудди қариликни тан олмаган бургутга ўхшайди. Избоскан йигитлари мана шу бургутмонанд оталарнинг болалари. Улар аста-секин даланинг ҳар ер, ҳар еридан парвозга талпиниб туришипти.

«Октябрь 50 йиллиги» совхозининг директори Холжўра Ғозиев ҳам ана шундай парвозга шайланиб турган бургутчалардан.

Андижон области.

АХБОРОТ

ОБЛАСТЛАРДАН ДАРАКЛАР

БАНГЛАДЕШДАН КЕЛГАН МАКТУБ

Корхонамизга Бангладеш Халқ Республикасидан мактуб келди. Унда бундай дейилади: «Биз Бангладеш халқига совға тариқасида юборилган 30 тонна медицина пахтасини қабул қилар эканмиз, аввало сизларга чуқур миннатдорчилик изҳор этамиз. Уруш туфайли жабр тортган Бангладеш халқи Совет Иттифоқи ёрдами билан ўзини тиклаб олди».

Бангладеш халқининг ўзбек халқига бўлган ҳурмати, миннатдорчилиги изҳор этилган бу хат Фарғонадаги Киров номли Момиқ фабрикаси ишчиларига қувонч бағишлади. Улар: биз доим сиз билан дўстмиз, деган мазмунда жавоб мактуби йўлладилар.

С. НИШОНБОЕВ,
корхона деворий газетасининг редактори.

ЛЕНИНЧА ЖУМАЛИК

Избоскан район партия комитети лекция пропагандасини яхшилаш мақсадида ленинча жумаликлар ташкил қилди. Район партия, совет активлари, турли касб эгаларидан иборат 12 группа колхоз, совхозлар, саноат корхоналарида савол-жавоб кечалари уюштирмоқдалар, турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказаётирлар.

«Билим» жамияти ва район радио эшиттириш редакцияси ҳузурида махсус лекторий иш бошлади. Революция ва колхоз тузумининг ветеранлари, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан учрашувлар бўлди.

Х. ЖЎРАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар постининг бошлиғи.

ЯНГИ КИНОПРОКАТ

Навоий шаҳрида янги кинопрокат ташкил этилди. Янги кинопрокат областдаги Қизилтепа, Навоий, Конимех районларининг колхоз ва совхозлари, Навоий шаҳридаги кино тармоқларини янги-янги кинофильмлар билан таъминлаётир.

И. САЛИМОВ.

ДЎСТЛАР УЧРАШУВИ

Асов Амударёнинг ўнг қирғоғи этакларида жойлашган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Ойим Камолова раислик қилаётган Крупская номли колхозда қардош Туркманистон ССР Тошовуз области, Хоразм области ва Қорақалпоғистон Автоном Республикаси комсомол-ёшларининг дўстона учрашуви бўлди. Шу колхозда уч йил олдин «Дўстлик боғи» барпо этилганди. Боғда ҳар йили комсомол-ёшларнинг учрашиб туриши анъанага айланди. Учрашувда колхоз тузуми, гражданлар ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари иштирок этдилар.

Дўстлик учрашувида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиалининг катта илмий ходими, тарих фанлари кандидати М. Тиловмуродов халқлар дўстлиги мавзуида доклад қилди. Шеърхонлик бўлди. Колхознинг катта стадионида волейбол, футбол бўйича ўртоқлик учрашувлари ўтказилди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СУРЪАТГА ҚАНОТ БОҒЛАБ...

«Коммунизм» колхози пахтачилик ва шоликорликка ихтисослаштирилган. Шоликорлар пахтакорлар билан мусобақани қизитиб юқори ҳосил етиштирдилар ва ўрим-йиғимни қизғин давом эттирмоқдалар.

— Бу йил ҳар қачонгидан катта хирмон кўтарамиз, — деди бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Собиров, — колхозимизнинг 1000 гектар майдондаги шолиси пишиб етилди. Мутахассисларнинг фикри ва дастлабки ҳосил чўғига қараганда юбилей йилида ҳосилдорликни гектар бошига 50 центнердан ошириш мумкин.

Илғор бригадаларда эса гектаридан 60 центнердан шоли олиш кўзда тутилмоқда.

Шоли ўримини пухта тайёргарлик билан бошладик. Комбайнлар ва бошқа агрегатлар вақтида ремонт қилинди. Хирмон жойлар тайёрланди. Шоли ташишга махсус жиҳозланган юк машиналари ажратилди.

Комбайнчилар ўз зиммасига конкрет мажбуриятлар олди. Ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, колхозимиз бўйича шоли ўриш ва янчишни 20 иш кунида тамомлашга қарор қилдик. Янчилган дон пешма-пеш давлат тайёрлов пунктига жўнатилади. Она-Ватанга 400 тонна шоли етказиб бериш планини ўтган йилдагидан 10 кун олдин бажарамиз, келаси баҳорда экиш учун сараланган уруғлик шоли ажратамиз.

Шу кунларда колхознинг шоличилик бригадаларида ўрим тобора қизитиляпти. Шоликорлар мусобақасида Э. Собиров, Пак Николай, Цой Бон Чун ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар олдинда бормоқдалар.

Б. СОБИРОВ,
Гурлан району.

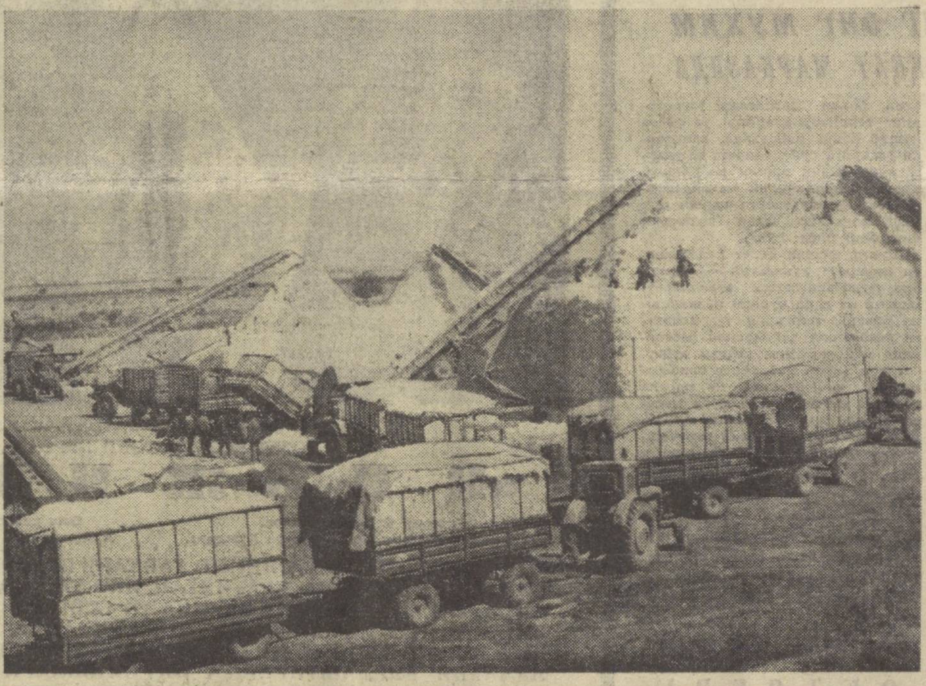

*

ТОШКЕНТ области. Пискент райони пахтакорлари ҳосил йиғим-терими мусобақасида яхши натижаларга эришмоқдалар. Район пахтакорлари кунига 4 процентдан ошириб пахта тайёрлашга эришяптилар. Район пахта пунктларида иш қизғин, бу ерга келаётган «оқ олтин» карвонларининг кети узилмайди.

Ф. Лутфиллаев фотоси.

ШОЛИ—ДАВЛАТГА

Республика областларида шоли ўриш ва тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 3 октябрга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи стун—областлар, иккинчи стун—ўрилган майдон (гектар ҳисобида), учинчи стун—бажарилиш проценти, тўртинчи стун — давлатга топширилган шоли тонна ҳисобида, бешинчи стун — бажарилиш проценти).

Сурхондарё	962	31,0	2537	36,2
ҚҚАССР	5271	19,7	11033	18,7
Хоразм	3016	31,0	1763	8,0
Андижон	146	5,2	75	1,5
Сирдарё	508	8,1	96	0,6
Фарғона	188	7,5	—	—
Тошкент	267	2,6	—	—
Наманган	69	2,1	—	—
Самарқанд	4	0,2	—	—
Республика бўйича	10431	15,9	15504	11,2

АМУ СОҲИЛИ—ХАЗИНА

Шоликорларимиз ўтган беш йилликда катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Планда белгиланган 36 минг 180 тонна ўрнига 51 минг 314 тонна шоли тайёрланди. Давлатга 314 минг 118 тонна шоли топширилди. Бу, планда кўзда тутилганидан 10 минг 518 тонна кўп демакдир.

Бу йилги маррамиз янада улкан. Давлатга ўтган йилдагидан анча кўп шоли етказиб берамиз, хўжалигимизни сараланган, районлаштирилган уруғлик билан таъминлаймиз. Астойдил меҳнат қилиб юқори ҳосил етиштирган шоликорларимиз катта иқтисодий фойда кўрадилар, уларнинг турмуш фаровонлиги янада юксалади. Совхозимиз бўйича ҳосилдорликни гектар бошига камида 10 центнер кўтариш бош вазифамиздир.

Совхозимизни Хоразм областининг шоликорлик лабораторияси деб аташади. Бу бежиз эмас, албатта. Шолининг тезпишар, серҳосил навлари шу жойда синовдан ўтказилади, ўрим-йиғим машиналари шу жойда ишлатилиб, сўнгра бошқа хўжаликларга жўнатилади. Кейинги йилларда ҳосилдорликни ошириш учун ўғитлардан самарали фойдаланиш картограммаси ишлаб чиқилди. Фан-техника ютуқлари, илғорлар тажрибаси ҳаётга дадил жорий этиляпти. Натижада ҳосилдорликни оширишда яхши натижаларга эришиляпти. Ким Николай, Нам У Гир ўртоқлар бошчилик қилаётган бўлимларда ҳар гектар ердан 48-53 центнердан хирмон кўтарилмоқда. Бу бўлимларнинг ишчилари 1972 йилда ҳосилдорликни 55-60 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Абдукарим Жуманиёзов совхоз тузилгандан буён шоликорлик бригадасига бошчилик қилиб келади. Дастлабки йилларда гектаридан 32 центнер атрофида ҳосил олган бўлса, ўтган йили 53,2 центнердан хирмон кўтарди. Бу йил эса 60 центнерлик маррани кўзлаяпти. Далаларимизда шолидан кутилганча ҳосил етиштирилди. Эндиги муҳим вазифа — шу ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд килмасдан йиғиб-териб олиш, давлат плани ва социалистик мажбуриятни бажариш, келаси йил учун сараланган уруғлик жамғариб олишдан иборат. Шоли ҳам пахта сингари тезкорлик билан йиғиб-териб олишни севади. Кечикилса дон тўкилиб, ҳосил чўғига путур етади. Биз бор ҳосилни жуда қисқа муддатда — 15-20 иш кунида ўриб-йиғиб олишга қарор қилдик. Далаларимизда 83 комбайн, 42 агрегат, 46 юк машинаси ишлайди.

Шоли ўримининг машиналаштирилиши деҳқонлар учун жуда қўл келди. Машиналардан унумли фойдаланиш туфайли фурсатдан ютяпмиз, ҳосилнинг исроф бўлишига йўл қўймаяпмиз. Белгиланган планлар ва социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажаряпмиз. Ҳозир совхозимизда шолини саралаб ўриш бошланди. Илғор комбайнчиларнинг дастлабки кунлардаги иш якуни ўримни жуда қисқа вақтда, сифатли қилиб ўтказиш учун ҳамма имкониятлар борлигини кўрсатди.

Шоликорларимиз ҳосилдорликни оширишдан катта иқтисодий фойда кўрмоқдалар. Ўтган йили ҳар киши-куни ҳисобига етиштирилган маҳсулот 15 сўм 13 тийин кўпайди. Ҳар центнер шолининг таннархи эса 2 сўм 80 тийин камайди. Ҳар бир ишчининг йиллик иш ҳақи кўзда тутилган 1068 сўм ўрнига 1996 сўмга етди. Совхозимиз тўла рентабелли хўжаликка айланди. Бу йил ана шу кўрсаткичларни янада мустаҳкамлаш чораларини кўряпмиз. Масалан, ҳар центнер шолининг таннархини яна 20 процент камайтирамиз. Ҳосилдорликни кўтариш ҳисобига ялпи тоннани кўпайтирамиз. Ҳар бир ишчининг йиллик иш ҳақини 2.200 сўмга етказиш ниятимиз бор. Бунинг муҳим шарти ўрим-йиғимни жуда қисқа фурсатда ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказишдир. Ҳозир комбайнларимизнинг ҳаммаси ўримга шай ҳолда турибди. Ким қайси пайкалда ўрим ўтказиши белгилаб олинди. Шоли ташиладиган транспорт воситалари тайёрлаб қўйилди. Комбайнчилар, шоли ташувчиларни рағбатлантириш учун мукофот пули ажратдик.

Совхозимиз коллективи бутун куч ва техника воситаларини сафарбар этиб, шоли ўримини 15-20 иш кунида тугаллайдилар, давлатга шоли етказиб бериш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятни ошириб бажарадилар. Бу, СССРнинг 50 йиллик тўйига муносиб тўёнамиз бўлади.

Николай КИМ,
Янгиариқ районидаги Ал-Хоразмий номли шоликорлик совхозининг директори.

СУД ЗАЛИДАН

ҚОЗОНГА ЯҚИН ЮРСАНГ...

Фозил Жалолов 10-синфни битиргандан сўнг меҳнат қучоғига кирди. Яхшигина обрў орттирди. Уйланди, фарзанд кўрди. Лекин кейинги пайтда у ичкиликбозликка берилиб кетди. Дўстлар танбеҳи ҳам, ҳамкасблар насиҳатлари ҳам фойда бермади. Доимо маст бўлиб юрадиган Фозил иш жойидан маҳрум бўлди. Бунинг устига хотини ҳам уйга киритмай қўйди.

— Ким айтади сизни тўрт фарзанднинг отаси деб, — деди хотини Фозилга. — Бирор соғ кунингиз бўлмаса. Болаларингизнинг тарбиясини ўйлайсизми, йўқми? Ичкиликни ташласангиз, марҳамат, уй-жой сизники. Унгача қадам босманг.

Фозилга бу ҳам таъсир қилмади. Энди у дуч келган жойда тунайдиган, топганини ичкиликка сарфлайдиган бўлиб қолди.

Умумий овқатланиш корхонаси ходими Маманазаров қишлоқ бозорида Фозил Жалоловни учратиб қолди. У Фозил билан бирга ўқиган, бирга натта бўлишган эди. Фозил қўярда-қўймай ўртоғини кафега бошлади. Оз-оздан ичишгач, ўттиз сўм қарз сўради. Маманазаров ёнидаги пул давлат пули эканлигини, уни кассага топшириши зарурлигини айтиб, узр сўради. Улар хурсандчилик билан хайрлашишди. Маманазаров Ильич қишлоғига қайтди. Уйига яқин келганда орқасидан икки йигит етиб келди.

— Сигаретингиз борми? Бир чактиринг.

Маманазаров орқасига ўгирилиши билан энгагига мушт тушди. Гандираклаб йиқилиши билан биров қўлини ушлади, бири чўнтагини титди. Хуллас, Маманазаров ёнидаги 650 сўм пулдан ажралди.

Милиция ходимлари оператив ҳаракат қилиб, Маҳмуд Хўжамов билан Карл Маркс номли ўрта мактабнинг 9-синф ўқувчиси Карим Турғуновни қўлга туширдилар. Маҳмуд Хўжамов энди 19 баҳорни кўрган йигит. Лекин ҳеч қаерда ишламай, санқиб юради. Ичкиликка ружу қилган. Карим Турғунов эса мактабга ўқишга гоҳ борса, гоҳ бормайди. Санқиб юришда Хўжамовга ҳамроҳ бўлади. Шу куни ҳам иккаласи Уш шаҳрига бориб ароқ ичишган. кечқурун Қорасув вокзалида Фозил Жалолов билан йўлиқишган.

— Мард бўлсаларинг, бир ишни уддалайсанлар, — деган уларга Фозил. — Ҳозир ўртоғим Маманазаровни кузатиб қўйдим. Кайфи бор. Ёнида пули кўп...

Икки ўспирин кайф устида Фозилнинг гапига кириб жиноят йўлига ўтган. Маманазаровнинг орқасидан қувлаб бориб, уриб пулини олган.

Қўрғонтепа район судининг сайёр суд ҳайъати ҳеч қаерда ишламай, ичкиликбозлик қилиб юрган Фозил Жалоловни ёшларни жиноятга бошлагани учун кучайтирилган режим билан тўрт йил қамоқ жазосига, Маҳмуд Хўжамовни уч йил, Карим Турғуновни икки йил қамоқ жазосига ҳукм қилди. «Қозонга яқин юрсанг қораси, ёмонга яқин юрсанг балоси юқади», деб шуни айтадилар-да!

А. ТОЛИПОВ,
Қўрғонтепа район прокурорининг ёрдамчиси.

УЧРАШУВ

АНДИЖОН. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шаҳрихон авиация техникумининг студентлари республикамизнинг ажойиб кишиларидан бири Учқўрғон районидаги Ленин номли совхознинг гараж мудири Жўра Шожалилов билан учрашувга тўпландилар. 9 фарзанднинг отаси Жўра ака катта ҳаёт йўлини босиб ўтган одам. Бир неча йил шоферлик қилган, 20 йилдан бери Наманган область Учқўрғон районидаги Ленин номли совхозда гараж мудири бўлиб ишлайди. У 5 фарзандини учувчи қилиб тарбиялади. Катта қизи Зулфияхон Куйбишев авиация институтини битириб, Тошкент шаҳридаги Чкалов номли самолётсозлик заводида двигателлар инженери бўлиб ишламоқда. Катта ўғли Муҳаммадали Оренбургдаги олий ҳарбий билим юртини битириб, СССР Куролли Кучлари қисмларида учувчи-инженер бўлиб хизмат қилмоқда. Жўра Шожалиловнинг ўғиллари — Олимжон, Тоҳиржон, Раҳимжонлар ҳам акаси Муҳаммадали изидан бориб, бир маҳаллар В. Чкалов ва Ю. Гагарин таълим олган шу билим юртида муваффақиятли ўқимоқдалар. Отанинг икки кенжа ўғиллари Қосимжон билан Рустамжоннинг бирдан-бир орзулари — ўрта мактабни тамомлагач, оиладаги учувчилар сафига қўшилиш.

Азиз меҳмонни шаҳарнинг ёш студентлари гулдасталар билан кутиб олдилар. Авиаторлар оиласининг бошлиғи Жўра ака Шожалилов билан учрашувга бағишланган йиғилишни техникумнинг директори Акбарали Жўраев очди ва коллектив номидан меҳмонни табриклади.

Москва район партия комитетининг биринчи секретари Олимжон Отажонов йиғилганларга Жўра Шожалилов оиласи ҳақида гапириб берди. Йиғилиш қатнашчилари Шожалиловнинг сўзини зўр эътибор билан тингладилар. Шаҳардаги авиация техникумининг иккинчи курс студенти Ортиқали Ҳошимов, Москва районидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қумрихон Рустамова учрашувда сўзга чиқиб, Шожалиловлар оиласини қутлади.

Учрашувда Ўзбекистон ССР халқ шоири Миртемир ва шоир Олимжон Холдор Жўра Шожалиловлар оиласи ҳақида ёзган янги шеърларини ўқиб бердилар. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг бўлим мудири ўртоқ Хан Жўра акага Марказий Комитетнинг Фахрий ёрлиғини топширди. Шаҳрихон шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Мадаминжон Холиқов ижроия комитетнинг Жўра Шожалиловни шаҳарнинг фахрий гражданлигига қабул қилиш ҳақидаги қарорини ўқиб берди.

А. ҚУРОНБОЕВ.

СПОРТ ХАБАРЛАР

ЧАВАНДОЗЛАР ОТ СУРГАНДА

Фарғонада республикамизнинг энг кучли чавандозлари чемпионати бўлди. Унда Ўзбекистон областларининг от спорти усталаридан 80 суворий қатнашди. Дастлабки куни тўсиқлардан ўтиш мусобақасини ўсмирлар бошлаб беришди. Ёш чавандоз наманганлик В. Пак тўсиқлардан бехато ўтиш ва белгиланган вақтда маррани эгаллашда яхши натижага эришди. Фарғоналик қиз Галина Леонова мусобақанинг дастлабки куни биринчи разрядли спортчига хос маҳорат кўрсатиб, ўз командасини иккинчи ўринга олиб чиқишга ҳисса қўшди.

Чемпионат мусобақаларида сурхондарёлик ёш чавандоз М. Бўриев кўпчиликнинг эътиборини қозонди. У от спорти мусобақаларининг беш тури бўйича кетма-кет ғалабага эришди. Отни баландликка сакратишда «Пахтакор» спорт жамияти марказий совети рекордини ўрнатди. «Фигаро» лақабли оти билан 160 сантиметрли тўсиқлардан ўта олди. Чемпионатнинг беш олтин медалидан учтасини қўлга киритган ҳам чавандоз М. Бўриев бўлди. Команда ҳисобида Тошкент области вакиллари ғолиб саналдилар. Республика пойтахти чавандозларидан уч ярим очко кам тўплаган фарғоналик спортчилар иккинчи ўринни ва наманганликлар учинчи ўринни қўлга киритдилар.

КАМОНЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

Тошкентдаги «Локомотив» стадионида биринчи марта камончилар мусобақаси ўтказилди. Камон отиш усталари республикамиз спорт жамиятларининг тўрт жамиятидан ўн беш киши бўлиб шу ерга тўпланишди. Шахсий мусобақаларда «Локомотив» жамиятининг вакили Ю. Кутин биринчи ўринни эгаллади. У 50 метр масофага камон отишда 174 очко тўплади. 150 очко жамғарган динамочи О. Петренко иккинчи ва локомотивчи А. Кригель учинчи ўринни олди.

Турли мамлакатларда

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ГАВАНА. Кубадаги халқлар дўстлиги институти Гаванада Американинг таниқли жамоат арбоби, АҚШ Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Анжела Дэвис шарафига тантанали кеча уюштирди. Бу кечада Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Революцион ҳукуматнинг Бош министри Фидель Кастро ва республиканинг бошқа раҳбарлари ҳозир бўлдилар.

◆ ҚОҲИРА. Араб мамлакатлари юристлари уюшмаси Американинг Вьетнамдаги агрессиясини қаттиқ қоралади ва қаҳрамон Вьетнам халқи билан тамомила бирдам эканлигини билдирди.

◆ ДЕҲЛИ. Умумҳиндистон ёшлар конгрессининг раиси Р. Д. Мунши қуйидагиларни айтди: АҚШ Марказий разведка бошқармасининг агентлари хусусан чегарадаги Нагаленд, Мегхалай ва Гужарат штатларида ҳинд ёшлари ўртасида қўпорувчилик ишларини анча кучайтириб юборди. ПТИ агентлиги Бхопалдан хабар беради: Р. Д. Мунши маҳаллий журналистлар ҳузурида сўзлаган нутқида Марказий разведка бошқармасининг агентлари Ҳиндистон — Покистон можароси вақтида жуда ҳам разил роль ўйнадилар, деди.

◆ ДАКАР. Сенегалнинг Диурбель шаҳрида «Украина, Белоруссия, Қозоғистон ва Туркманистон амалий санъати» деган мавзуда совет виставкаси очилди. Бу виставка СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланди.

◆ ДАМАШҚ. Бу ерда СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган совет кинофильмлари фестивали бошланди.

Фестиваль «Халоскорлик» киноэпопеясини намойиш қилиш билан очилди. Биринчи фильм кўригида Сурия Араб Республикаси министрлари, прогрессив миллий фронт марказий раҳбарлигининг ҳамда Араб Социалистик Уйғониш партияси раҳбарлигининг аъзолари, Сурия жамоатчилигининг вакиллари қатнашдилар.

Фестиваль давомида Сурия Араб Республикасининг бир қанча шаҳарларида «Қора холли оққуш», «Совет Иттифоқи элчиси», «Муҳаббат ҳақида», «Россия империясининг тожи» ва бошқа фильмлар ҳам намойиш қилинади.

◆ ХАНОЙ. Ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари Америка авиацияси ҳужумларини қайтара туриб, якшанба куни АҚШнинг олтита самолётини, шу жумладан 4 та «Ф-4» самолётини уриб туширдилар. Бу ерда маълум бўлишича, 30 сентябрда Ниньбинь ва Намха вилоятлари устида яна учта самолёт уриб туширилган.

Шундай қилиб, Вьетнам Демократик Республикаси осмонида яксон қилинган Америка ҳарбий самолётларининг умумий сони 3.960 тага етди, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги. (ТАСС).

СССРНИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИК ЮБИЛЕЙИГА ҲОЗИРЛИК

•

ПЕРУ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ДАЪВАТИ

•

АРАБ МАМЛАКАТЛАРИГА ҚАРШИ ҲАРБИЙ ИҒВОГАРЛИК ДАВОМ ЭТАЕТИР

•

ХАЛҚАРО ВАЗИЯТНИ СОҒЛОМЛАШТИРИШ — МУҲИМ ВАЗИФА

•

ДУШМАН ҚАТТИҚ ТАЛАФОТ КЎРМОҚДА

МАҚСАДИМИЗ—АДОЛАТЛИ жамият қуришдан иборат

ГАВАНА, 2 октябрь. (ТАСС). Перу президенти Веласко Альварадо мамлакатнинг шарқидаги Пукальпа шаҳрида ўтказилган митингда сўзлаган нутқида чинакам революционерларнинг ҳаммасини эксплуатациядан халос бўлган жамият қурилишида ҳукуматга ёрдам беришга даъват этди.

Революциямизнинг мақсади, деди Веласко Альварадо, озод ва адолатли жамият қуришдан иборат. Бу жамиятда имтиёзли ва эксплуатация қилинувчи синфлар бўлмайди. Меҳнаткашлар ўзлари тайёрлайдиган бойликнинг эгаси бўлиб қоладилар.

Пренса Латина агентлигининг мухбири Лимадан хабар беради: Перу президенти айтдики, революцион ҳукумат ҳокимият тепасига келганидан буён 4 йил ўтган бўлса ҳам, ҳукуматнинг турли муассасаларида сўзда революцион ўзгаришларни амалга ошириш тарафдори бўлиб, амалда эса, бу ўзгаришларнинг рўёбга чиқарилишига барча куч ва воситалар билан тўсқинлик қилишга уринаётган давлат фитначилари бор.

Чин революционерларнинг вазифаси, деб таъкидлади Веласко Альварадо, ана шу шахсларни аниқлаш ва уларнинг жиноий ҳуружларини фош қилишдан иборат. Ўз фаолиятида, деди Перу президенти, ватан манфаатларини ҳар бир нарсадан азиз деб билган кишилар революция сафларида туриши керак.

ЗАМОНАМИЗНИНГ ЭНГ МУҲИМ ПРОБЛЕМАЛАРИ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

НЬЮ-ЙОРК, 2 октябрь. ТАСС мухбирлари А. Красиков ва О. Пивоваров хабар берадилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси XXVII сессиясида музокаралар бошланганига бир ҳафта бўлди. Шу давр ичида умумий мунозаранинг асосий йўналишлари аниқ-равшан аён бўлиб қолди. Музокараларда ана шу халқаро ташкилотда аъзо бўлган 47 мамлакатнинг вакиллари сўзга чиқдилар.

Нотиқларнинг деярли ҳаммаси Бош Ассамблеянинг аввалги сессиясидан кейин ўтган бир йил ичида халқаро вазиятни соғломлаштиришда муҳим ижобий силжишлар бўлганлигини мамнуният билан таъкидладилар. Шу билан бирга улар, аввало, Москвада ўтказилган Совет — Америка музокаралари ҳақида, қуролсизланиш проблемаларини муҳокама қилишда олға қараб муайян қадам қўйилганлиги ҳақида ва Совет Иттифоқи ҳамда Польшанинг Германия Федератив Республикаси билан тузган шартномалари ва Ғарбий Берлинга тааллуқли масалалар юзасидан тўрт давлат ўртасида битим тузилганлиги натижасида Европадаги вазият нормаллаша бошлаганлиги тўғрисида гапирдилар.

Мунозара қатнашчиларининг кўпчилиги, жумладан, Шарқи-Жанубий Осиёда ва Яқин Шарқда кескинликнинг хатарли ўчоқлари сақланиб қолганлиги тўғрисида ташвишланиб гапирдилар. Социалистик мамлакатлар ва ривожланиб бораётган мамлакатларнинг делегатлари шунингдек, Ғарбдаги баъзи мамлакатларнинг вакиллари бундай аҳволнинг рўй беришига сабаб бўлган айбдорларнинг номини дангал айтиб бердилар. АҚШ ва Исроил бунинг учун айбдор эканлигини кўрсатдилар.

СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико сессияда сўзлаган нутқида қуйидагиларни уқтириб ўтди: «Халқаро вазиятни кескинлаштиришга олиб борадиган проблемалардан ҳар бирининг моҳияти тўғрисида фикр юритилар экан, баъзи давлатлар ўзгаларнинг территорияларини ўз ерига қўшиб олиш мақсадида, халқларни ўзларига бўйсундириш ва уларга хукмронлик қилиш мақсадида, хуллас, босқинчилик мақсадларида бошқа давлатларга қарши куч ишлатмоқдалар, деган хулосани чиқармай илож йўқ».

Шунга биноан совет делегацияси конкрет ҳужжатни — «Халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик ва ядро қуроли қўлланишни абадий тақиқлаш тўғрисида»ги резолюция лойиҳасини сессиянинг муҳокамасига тақдим этди.

Ўтган ҳафта мобайнида олиб борилган музокаралар бу масала ҳозирги пайтда энг актуал масала эканлигини кўрсатди. Дарҳақиқат Бирлашган Миллатлар Ташкилоти саройи залининг минбарида сўзга чиққан вакилларнинг ҳаммаси у ёки бу шаклда ана шу масалага тўхталиб ўтди. Нотиқлар орасида бу масаланинг муҳим ва ғоят зарур эканлигини инкор этишга журъат қилган бирон киши ҳам топилмади.

ПЕКИНДА БИРИНЧИ ОКТЯБРЬ

ПЕКИН, 2 октябрь. (ТАСС). Миллий байрам — Хитой Халқ Республикаси ташкил топган куннинг 23 йиллиги муносабати билан Пекинда ўтган йилдагидек бу йил ҳам меҳнаткашлар намойиши ўтказилмади. Шаҳар паркларида халқ сайллари уюштирилди. Сайлларнинг қатнашчилари бу паркларга махсус рухсатномалар билан киритилди. Дипломатлар, журналистлар ва чет эллик бошқа меҳмонларни қабул қилиш маросими ўтказилди.

«Ихэюань» паркида (императорнинг собиқ ёзлик саройи) пекинликлар билан бир қаторда бошқа мамлакатлардан келган хитойлик муҳожирлар ҳам бор эди. Ана шу парканинг кўп павильонлари «маданий революция»дан илгари қандай шинам бўлса, ўша ҳолатга келтирилди.

«Жэньминь жибао» газетаси, «Хунци» журнали ва «Цзефанцзюнь бао» газетаси 1 октябрь сонида чиққан мақолаларида Хитой пропагандасининг туҳматдан иборат антисовет уйдирмаларини такрорладилар.

Исроил урушқоқлари Ливанга қарши ҳарбий иғвогарликларни давом эттирмоқдалар. Суратда: Ливан шаҳарларидан бирининг Исроил авиацияси ҳужумидан кейинги кўриниши.
ТАСС фотохроникаси.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи республиканинг ҳамма районларида ҳаво булутли бўлиб турса-да, ёғингарчилик бўлмайди, секундига 5-10 метр тезликда эсаётган шамол оқими ўзгариб туради. 28-30, айрим жойларда 35 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очиқ келади. Шарқ томондан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат кундузи 28-30, кечаси 10-12 даража бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕСПУБЛИКА КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ «ОЛОВНИНГ БЎЙСУНДИРИЛИШИ»

(2СЕРИЯ)

НОМЛИ ЯНГИ, КЕНГ ФОРМАТЛИ, РАНГЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ РЕСПУБЛИКА КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА ЧИҚАРДИ

БУ ФИЛЬМНИНГ ЧИҚАРИЛИШИ ЕРНИНГ БИРИНЧИ СУНЪИЙ ЙЎЛДОШИ УЧИРИЛИШИНИНГ 15 ЙИЛЛИГИГА ТЎҒРИ КЕЛАДИ.

«ОЛОВНИНГ БЎЙСУНДИРИЛИШИ» — УЧТА ТАРИХ: ИНСОНИЯТ ҲАЁТИ ТАРИХИ, РАКЕТА ТЕХНИКАСИНИНГ ТАРАҚҚИЁТИ ТАРИХИ, ДАВЛАТИМИЗНИНГ ВУЖУДГА КЕЛИШ ТАРИХИНИ ЎЗИДА МУЖАССАМЛАШТИРГАН АСАРДИР.

СЦЕНАРИЙ АВТОРИ ВА ПОСТАНОВКАЧИ-РЕЖИССЕР ДАНИИЛ ХРАБРОВИЦКИЙ.

БОШ ОПЕРАТОР—СЕРГЕЙ ВРОНСКИЙ.

ФИЛЬМДА МАШҲУР КИНО ВА ТЕАТР АРТИСТЛАРИ; КИРИЛЛ ЛАВРОВ, АДА РОГОВЦЕВА, ИГОРЬ ГОРБАЧЕВ, АНДРЕЙ ПОПОВ, ИГОРЬ ВЛАДИМИРОВ, ИННОКЕНТИЙ СМОКТУНОВСКИЙ, ВСЕВОЛОД САФОНОВ, ЗИНОВИЙ ГЕРДТ, СВЕТЛАНА КОРКОШКОлар қатнашадилар.

«МОСФИЛЬМ» киностудияси маҳсулоти.

СССРнинг 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНАДИ
СОВЕТ ҚОЗОҒИСТОНИ КЎРСАТАДИ.

«ҚИЗ-ЖИБЕК»

Сценарий автори Ғабит Мусрепов.
Постановкачи-режиссёр — Султон Хўжинов.
Бош ролларда: М. Утекешева, К. Тастанбеков, А. Ашимов.

ФИЛЬМ ҚОЗОҚ ЭПОСИНИНГ ГАВҲАРИ БЎЛГАН ҚИЗ-ЖИБЕК ҲАҚИДАГИ АФСОНА АСОСИДА ЯРАТИЛГАН. БИР-БИРИГА ДУШМАН ИККИТА ҚАБИЛА ВАКИЛЛАРИНИНГ ФОЖИАЛИ СЕВГИСИ ҲАҚИДАГИ БУ АФСОНАНИНГ ПОЭТИК МИСРАЛАРИДА КЎЧМАНЧИ ҚОЗОҚ ХАЛҚИ МАЪНАВИЙ ҲАЁТИНИНГ КЎП ҚИРРАЛАРИ, ОРЗУ-УМИДЛАРИ, ТАРҚОҚ ҚАБИЛАЛАРНИ БИРЛАШТИРИШГА ИНТИЛИШЛАРИ ЁРҚИН АКС ЭТГАН.

«ҚОЗОҚФИЛЬМ» киностудияси маҳсулоти.

«ҒАЛАБАДАН СЎНГГИ ЖАНГ»

(2 СЕРИЯ)

Сценарий авторлари: В. Ардаматский, М. Блейман, В .Азаров.
Постановкачи-режиссёр В. Азаров.

Бу фильмда томошабинлар «Сатурн»га йўл» ва «Сатурн»нинг тугатилиши» фильмлари орқали таниш бўлган совет разведкачиси С. Крилов билан қайта учрашадилар.

Бош ролларда М. Волков, Г. Жженов, Л. Маисанкова, Г. Гай, А. Эйбоженколар қатнашадилар.

«МОСФИЛЬМ» киностудияси маҳсулоти.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.50 «Ёш куч», 18.30 — Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи. Ажария АССР. (Москва). 19.00 — Силтов (бадиий фильм). 19.40 — Аҳолига граждан мудофааси ҳақида, 20.00 Ахборот, 20.15 — Ҳаваскорлар концерти, 20.45 — Ахборот. 21.00 Пахта далаларидан дараклар, 21.15 — Концерт, 22.00 — «Вақт» 22.30 Шоҳ Эдип (телефильм-спектакль). 23.50 — Фильм-концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.35 — МОСКВА. 17.40 — Янгиликлар. 17.45— Фан оламида. 18.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.30 — Кинофильм. 19.00 — Балет ҳақида. 20.05 — Беш йилликнинг ҳар бир дақиқасини қадрланг. 20.20 — Артур Беккер (бадиий фильмнинг 1- серияси). 22.00 — Ҳужжатли фильм, 22.30 — Концерт, 23.40 — Спорт кундалиги. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 20.40 — Малика тахти (телефильм). 21.35 — Тошкент янгиликлари, 21.55 — Телеспектакль.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/X да Сухайл ва Меҳри, 5/X да Флория Тоска, 6/X да Тановар.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 4/X да Парвона, 5/X да Аяжонларим, 6/X да Табассум ўғрилари.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— Москва Давлат цирки артистларининг гастроллари.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Оловнинг буйсундирилиши — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 11 ярим, кеч 6 ва 8.40 минутда).

Кўланка — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Полиция комиссарининг республика прокурорига иқрори — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Қиз — Жибек— НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Уқигану уқмаган — «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Эффи Брист — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Кўҳна ҳаёт лавҳаси — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Она муҳаббати — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Зўраки жосус — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бойқуш кундузи пайдо бўлади — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Уқигану уқмаган — «ФЕСТИВАЛЬ».

Полиция комиссарининг республика прокурорига иқрори — «ХИВА».

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
4, 5 ОКТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА
Ўзбекистон санъат усталари ва ёш ижрочилар иштирокида
ЭСТРАДА КОНЦЕРТИ
ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Жуманазар БЕКЖОНОВ, Камтар ОТАБОЕВ, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Ҳадия ЮСУПОВА;
Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Шерали ЖЎРАЕВ, Хосият УСМОНОВА, Маҳамаджон ИСМОНОВ, Собир МАҲКАМОВ, Азиз МУЛЛАХОЛОВ ва бошқалар.
Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли
Ансамблнинг музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Салоҳиддин ТУХТАСИНОВ.
Программани — Ғулом ТОЖИ—АЪЛОЕВ олиб боради.
Билетлар сотилмоқда.

«НАМАНГАНВОДСТРОЙ» ТРЕСТИГА
Наманган катта канали ва Уйчи станцияси қурилишида ишлаш учун инженер-гидротехниклар, саноат-граждан биноларининг қурилиши бўйича қурилиш инженерлари, экскаватор машинистлари, бульдозерчилар, скреперчилар, арматурачи-пайвандчилар, дурадгорлар, бетончилар, ғишт терувчилар
КЕРАК
Меҳнат ҳақи — ишбай, шунингдек 15 процент район коэффициенти ва иш кўчма характерда бўлганлиги учун 30 процент қўшимча ҳақ тўланади.
Ёлғиз кишиларга ётоқхона, оилаликларга икки йил ичида турар жой берилади.
Мурожаат учун адрес: Наманган шаҳри, Куйбишев кўчаси, 163-уй, телефон 26-15.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР
эълонлар—338142
коммутатор — 330249 дан 330258 гача.
Б. 233. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 02621.